

STRATEGIA ROZWOJU GMINY I MIASTA SIANÓW NA LATA 2015-2020

Koszalin, lipiec-grudzień 2015

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Zgodność strategii z dokumentami wyższego szczebla	5
3. Przestrzeń i środowisko	9
3.1. Położenie administracyjne i geograficzne	9
3.2. Położenie komunikacyjne	11
3.3. Walory przyrodnicze	12
3.4. Walory kulturowe	13
4. Społeczeństwo	14
4.1. Demografia	14
4.2. Wiek i struktura wykształcenia mieszkańców	15
4.3. Mieszkalnictwo	17
4.4. Aktywność zawodowa mieszkańców gminy Sianów	20
5. Gospodarka	22
5.1. Rolnictwo	22
5.2. Przedsiębiorczość, turystyka	23
6. Infrastruktura techniczna	27
6.1. Infrastruktura transportowa i komunikacyjna	27
6.2. Gospodarka wodno-ściekowa	29
6.3. Gospodarka odpadami	33
6.4. Infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa	34
6.5. Infrastruktura telekomunikacyjna	37
7. Infrastruktura społeczna	38
7.1. Infrastruktura edukacyjna	38
7.2. Infrastruktura sportowa	39
7.3. Infrastruktura kultury	40
7.4. Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej	41
7.5. Infrastruktura bezpieczeństwa publicznego	43
7.6. Organizacje pozarządowe	43
8. Budżet Gminy	45
8.1. Dochody i wydatki	45
8.2. Inwestycje	47
9. Analiza SWOT	51
10. Wizja i misja	55
11. Cele	56
12. Zakończenie	60

1. Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Sianów na lata 2015-2020 (dalej zwana „Strategią”, „Opracowaniem” lub „Dokumentem”) powstała na zlecenie Gminy Sianów, ul. Armii Polskiej 30, 76-004 Sianów. Jest to podstawowy i najważniejszy dokument samorządu lokalnego, określający obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju prowadzonej w przestrzeni Gminy.

Głównymi przesłankami sporządzania Strategii były:

- dostosowanie Jej zapisów do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego, w tym ujednoczenie horyzontu czasowego Strategii z horyzontem czasowym dokumentów nadrzędnych oraz nowego okresu programowania Unii Europejskiej (2014-2020),
- dostosowywanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w Gminie i jej otoczeniu.

Niniejsza Strategia charakteryzuje główne cele i uwarunkowania rozwoju Gminy w horyzoncie czasowym do 2020 roku, biorąc pod uwagę zmieniające się warunki wewnętrzne i zewnętrzne.

Rozwój gospodarki rynkowej oraz głębokie zmiany systemowe jakie zaistniały w ostatnich dziesięcioleciach sprawiają, iż na rozwój Gminy oddziałuje wiele sił i grup nacisku o różnych interesach. Wymaga to stworzenia określonej, skoordynowanej wizji rozwoju, którą stanowi m.in. niniejsza Strategia. Jej podstawową funkcją jest po pierwsze dostarczenie informacji mieszkańcom, podmiotom funkcjonującym w Gminie oraz potencjalnym inwestorom o długookresowych uwarunkowaniach rozwoju. Z drugiej strony Strategia jest deklaracją i zobowiązaniem władz do podjęcia określonych przedsięwzięć i działań.

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Sianów na lata 2015-2020 uwzględnia tzw. nowy paradygmat polityki regionalnej. Zakłada on m.in. odejście od sektorowego podejścia w tworzeniu strategii na rzecz zintegrowanego przedsięwzięcia rozwojowego. Główne zmiany względem poprzedniego podejścia do polityki regionalnej polegają na¹:

- silnym ukierunkowaniu interwencji publicznej na wzmacnianie konkurencyjności regionów (w tym gmin) oraz odblokowaniu procesów wzrostowych poprzez pełniejsze wykorzystanie przewag konkurencyjnych i potencjałów rozwojowych,
- odejściu od modelu krótkoterminowych, odgórnie dystrybuowanych dotacji „dla najmniej uprzywilejowanych obszarów” do modelu wieloletnich, zdecentralizowanych polityk rozwojowych ukierunkowanych na wspieranie wszystkich regionów,
- odejściu od rozproszonej interwencji do bardziej selektywnych (skoncentrowanych) inwestycji.

Niniejsza Strategia została przygotowana w wyniku prac prowadzonych przez Fundację Nauka Dla Środowiska we współpracy z Biurem Usług Doradczych i Finansowych „SEZAM” Regina Lis. Dokument uwzględnia wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach konsultacji z mieszkańcami, przedsiębiorcami i pracownikami Urzędu Gminy w Sianowie.

Strategia Rozwoju Gminy Sianów na lata 2015-2020 jest spójna z priorytetami i celami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, co szczegółowo zostanie wykazane w kolejnym rozdziale.

Informacje zawarte w Strategii pochodzą zarówno z ogólnodostępnych źródeł (np. GUS), jak również materiałów przekazanych Wykonawcy przez Urząd Gminy i Miasta Sianów (w tym jednostek podległych), a także informacji pozyskanych w drodze ankietyzacji lokalnej społeczności.

Autorzy Opracowania dziękują wszystkim pracownikom Urzędu Gminy i Miasta Sianów, uczestnikom spotkań konsultacyjnych oraz wszelkim pozostałym osobom za poświęcony czas, odpowiedzialne podejście do spraw publicznych oraz merytoryczne zaangażowanie w proces opracowywania niniejszej Strategii.

¹ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Warszawa, 13 lipca 2010, str. 16

2. Zgodność strategii z dokumentami wyższego szczebla

Polityka rozwoju Gminy nie może być prowadzona przez jeden podmiot. Musi być wynikiem współpracy wielu interesariuszy. Zakłada się w tym również działanie z kluczowymi partnerami zarówno na etapie planowania jak i wdrażania Strategii. W związku z powyższym, zaplanowanie odpowiednich celów i projektów w Strategii wymaga znajomości dokumentów na wielu poziomach zarządzania.

Szczególnie zobowiązujące są zapisy dokumentów na poziomie lokalnym i regionalnym, niemniej jednak konieczne jest wskazanie całego kontekstu istniejących zapisów w prawie i dokumentach. Jest to o tyle istotne, gdyż powodzenie zaplanowanych projektów uwarunkowane jest pozyskaniem środków ze źródeł finansowych innych niż budżet samorządów lokalnych, a dotychczasowe doświadczenia samorządów wskazują, iż środki własne nie wystarczą na sfinansowanie wszystkich koniecznych inwestycji. Z tego powodu potrzebna będzie synergia działań współfinansowanych ze środków samorządów (lokalnych i regionalnych) z tymi, które będą finansowane z budżetu unijnego.

Opracowanie niniejszej Strategii reguluje szereg dokumentów strategicznych wyższego szczebla. Należą do nich zarówno dokumenty unijne, krajowe jak też regionalne. Strategia zgodna jest z następującymi dokumentami:

- Strategia Europa 2020,
- Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020,
- Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe”,
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR),
- Polityka Transportowa Państwa,
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.

Poniżej wyszczególniono najważniejsze zapisy uwzględnione w ww. dokumentach strategicznych, z którymi zgodna jest Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Sianów na lata 2015-2020.

„Strategia Europa 2020” obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety²:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;

² Komunikat Komisji Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Bruksela, 3.3.2010, str. 5.

- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Realizacja wymienionych priorytetów według Komisji Europejskiej ma następować za pomocą pięciu wymiernych celów UE na rok 2020, które nadadzą kierunek całemu procesowi i zostaną przełożone na cele krajowe. Obejmują one zatrudnienie, badania i innowacje, zmiany klimatu i energię, edukację oraz walkę z ubóstwem.

„Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020” za cel główny stawia wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności³. W tym celu określono trzy obszary strategiczne: Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka oraz Spójność społeczna i terytorialna.

Z kolei Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe” określa następujące priorytety⁴:

- Wzrost i konkurencyjność
- Poprawa sytuacji demograficznej
- Wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy
- Odpowiedni potencjał infrastruktury
- Bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne
- Gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego
- Solidarność i spójność regionalna
- Poprawa spójności społecznej
- Sprawne państwo
- Wzrost kapitału społecznego Polski

³ Strategia Rozwoju Kraju 2020, Warszawa, wrzesień 2012 r., Monitor Polski, str. 23

⁴ Jakie wyzwania musimy podjąć w perspektywie 2030 r.?, Polska 2030. Wyzwania rozwojowe, str. 7

Cel strategiczny polityki przestrzennego zagospodarowania kraju zawarty w „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” to „Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.”⁵

Strategiczny cel polityki regionalnej wymieniony w „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie” mówi o efektywnym wykorzystywaniu specyficznych regionalnych i terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju, którymi są: wzrost, zatrudnienie i spójność w horyzoncie długookresowym⁶.

„Polityka Transportowa Państwa na lata 2006 – 2025” przyjmuje natomiast za podstawowy cel zdecydowaną poprawę jakości systemu transportowego i jego rozbudowę, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Główny argument to korelacja pomiędzy jakością systemu transportowego a warunkami życia mieszkańców i rozwojem gospodarczym kraju i regionów. Cel podstawowy ma zostać osiągnięty poprzez realizację sześciu celów szczegółowych:

- Poprawa dostępności transportowej i jakości transportu,
- Wspieranie konkurencyjności gospodarki polskiej,
- Poprawa efektywności funkcjonowania systemu transportowego,
- Integracja systemu transportowego,
- Poprawa bezpieczeństwa,
- Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko i warunki życia⁷.

„Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020” określa misję województwa zachodniopomorskiego. Jest nią stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów⁸.

⁵ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Monitor Polski, Poz. 252, str. 68

⁶ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, Warszawa, 13 lipca 2010, Monitor Polski Nr 36, Poz. 423, str. 1457

⁷ Polityka Transportowa Państwa na lata 2006 – 2025, Warszawa, 27 czerwca 2005, str. 9, 10.

⁸ Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020, Szczecin, czerwiec 2010, str. 106

Oprócz powyższych, niniejsza Strategia zgodna jest z obowiązującymi w Gminie Sianów lokalnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi, w tym w szczególności:

- ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów,
- z Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów,
- z Programem ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Sianów na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020.

Niniejsza Strategia stanowi kontynuację polityki rozwojowej zawartej w Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Sianów do roku 2015.

3. Przestrzeń i środowisko

3.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina miejsko-wiejska Sianów położona jest w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie koszalińskim. Od zachodu graniczy z miastem Koszalin, od strony południowej z gminą Polanów i Manowo, od północy z gminami Mielno i Darłowo, a od wschodu z gminą Malechowo. Od północy naturalne granice Gminy stanowią przybrzeżne jeziora Jamno i Bukowo, od zachodu szerokie i płaskie dno doliny rzeki Unieść, od południa kompleks lasów Góry Chełmskiej oraz lasów nadleśnictwa Manowo, a od wschodu kompleks lasów nadleśnictwa Karnieszewice.

Gmina nie posiada bezpośredniego dostępu do morza. Powierzchnia Gminy wynosi 227 km², z czego 47% przypada na użytki rolne, a około 40% stanowią lasy.

Rys. 1. Położenie Miasta i Gminy Sianów

Źródło: opracowanie własne na podstawie Map Google

Sieć osadnicza Gminy obejmuje 38 miejscowości skupionych w 24 sołectwach. Zdecydowana większość jednostek osadniczych posiada zwarty charakter zabudowy o dużych wartościach kulturowych.

Tab. 1. Wykaz sołectw i miejscowości Gminy i Miasta Sianów

Miasto Sianów

Bielkowo: Bielkowo

Dąbrowa: Dąbrowa

Gorzebądz: Gorzebądz

Grabówko: Grabówko

Iwięcino: Iwięcino

Karnieszewice: Karnieszewice, Gracz, Płonka, Trawica, Kołzin

Kędzierzyn: Kędzierzyn

Kleszcze: Kleszcze

Kłós: Kłós

Maszkowo: Maszkowo

Mokre: Mokre, Kościerza

Osieki: Osieki

Ratajki: Ratajki, Borowiec

Rzepakowo: Rzepakowo

Skibno: Skibno, Skibienko

Sieciemín: Sieciemín, Krzykacz, Przytok, Siecieminek

Sierakowo Sławieńskie: Sierakowo Sławieńskie, Sierakówko, Sowieński Młyn, Suszka

Sucha Koszalińska: Sucha Koszalińska

Szczeglino: Szczeglino, Wonieść

Szczeglino Nowe: Szczeglino Nowe

Węgorzewo Koszalińskie: Węgorzewo Koszalińskie

Wierciszewo: Wierciszewo

Sowno: Sowno

Skwierzynka: Skwierzynka

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy i Miasta Sianów na lata 2005-2006 i 2007-2013 oraz aktualizacja na bazie danych Urzędu Gminy i Miasta w Sianowie.

Na terenie Gminy znajdują się również 3 osiedla (Osiedle nr 1, nr 2 i nr 3), potocznie zwane: Stare Miasto, Karnieszewice oraz osiedle Słowackiego.

Użytki rolne w Gminie zajmują 47,3%, natomiast lasy 44,8%. Północno-zachodnia część zdominowana jest przez gospodarkę rolną, co wynika z wysokiej jakości użytkowanych gleb. W południowo-wschodniej części Gminy przeważa gospodarka leśna związana z dużymi kompleksami lasów na tym obszarze.

3.2. Położenie komunikacyjne

Gmina Sianów położona jest przy drodze krajowej nr 6 relacji Gdańsk – Szczecin. Droga ta przebiega przez centrum miasta Sianów. Jest to najważniejsza arteria komunikacyjna na terenie Gminy. Gmina posiada dogodne połączenie komunikacyjne z najbliższymi dużymi ośrodkami miejskimi, tj. z Koszalinem, Słupskiem i Sławnem. Inwestycje drogowe na kolejne lata przewidują budowę drogi ekspresowej S6, łączącą Szczeciński Obszar Metropolitalny i drogę ekspresową S3 (węzeł Goleniów), przez Kołobrzeg, Koszalin, Słupsk z Trójmiastem i autostradą A1 (węzeł Rusocin) o łącznej długości ok. 340 km. Droga ekspresowa S6 ma być trasą dwujezdniową, o dwóch pasach ruchu w każdą stronę. Obwodnica Koszalina i Sianowa na S-6 wraz z odcinkiem S-11 od węzła „Koszalin” do węzła „Bielice” przebiegać będzie w całości po nowym śladzie i bez wykorzystania istniejącego układu drogowego. Obwodnica omija Koszalin i Sianów od północy. W ramach inwestycji powstanie również odcinek drogi S11 od istniejącej DK nr 6 (węzeł Koszalin Zachód) do obwodnicy Koszalina i Sianowa (węzeł Bielice). Włączenie w istniejącą DK nr 6 będzie zlokalizowane w rejonie miejscowości Karnieszewice⁹.

Przez teren Gminy na odcinku 15 km przebiega I-rzędna linia kolejowa relacji Gdynia-Koszalin-Szczecin. Jest to linia jednotorowa, zelektryfikowana, ze stacją w Skibnie. Umożliwia ona połączenia komunikacyjne o znaczeniu krajowym. Kursujące na tej trasie pociągi dalekobieżne umożliwiają dogodne połączenie z Koszalinem, Gdańskiem i Warszawą. Ponadto na terenie Gminy kursują mikrobusy przewoźnika prywatnego.

Słabo rozwinięta jest komunikacja autobusowa obsługiwana przez PKS, która nie dociera do wielu miejscowości Gminy. Transport publiczny jest dość słabo rozwinięty, a połączenia ze Sławnem, Słupskiem czy Koszalinem nie odzwierciedlają realnych potrzeb lokalnej społeczności.

⁹ <http://www.gddkia.gov.pl/pl/a/11412/Obwodnica-Koszalina-i-Sianowa>

3.3. Walory przyrodnicze

Gminę Sianów charakteryzuje duże zróżnicowanie przyrodnicze i krajobrazowe. Znajdują się tu różne typy lasów, a ponad to łąki, bagna, rzeki, strumyki czy jeziora.

Charakterystyczne jest duże zróżnicowanie elementów rzeźby młodoglacjalnej. Występują tu m.in. dolinki erozyjne, rozgałęzienia wytopiskowe i małe jeziora, tzw. „oczka”. Centralna i północna część Gminy charakteryzuje się rozległymi terenami moreny dennej (moreny falistej, moreny kemowej). Teren części południowej jest bardziej zróżnicowany, wyraźne wypiętrzenia morenowe występują na granicy Gminy z miastem Koszalin i gminą Manowo oraz w rejonie samego miasta Sianów.

Ze względu na występujące rzadkie i zagrożone gatunki roślin i zwierząt, na terenie Gminy funkcjonuje wiele form ochrony przyrody. Do najważniejszych można zaliczyć obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” oraz rezerwaty przyrody: „Jodły Karnieszewickie”, „Sieciemińskie Rosiczki”, „Łazy”. Proponowane są także do utworzenia kolejne rezerwaty przyrody, takie jak: „Unieskie Moczary” i „Sieciemińskie Źródłiska”. Charakterystycznym miejscem na terenie lasów Leśnictwa Kamionka, wchodzącego w skład Nadleśnictwa Karnieszewice jest arboretum – miejsce, w którym kolekcjonuje się i prowadzi badania nad drzewami i krzewami.

Na obszarze terenów wiejskich Gminy zarejestrowanych jest 190 ha użytków ekologicznych oraz 64,90 ha użytków ekologicznych na terenie Miasta Sianów. Ochronie podlegają głównie bagna, łąki i pastwiska czy użytek ekologiczny „Jezioro Topiele”. W obrębie Gminy znajduje się również 66 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew, ich skupisk i dwóch alei.

Czyste powietrze, wysoki stopień zalesienia, bliskość Morza Bałtyckiego, jezior i rzek sprawiają, że miasta i okoliczne wsie z terenu Gminy są coraz częściej odwiedzane przez turystów ceniących wypoczynek na łonie natury, w tym wypoczynek aktywny, taki jak: wędkarstwo, jazda rowerowa, łowiectwo, windsurfing, jachting, kajakarstwo, jazda konna czy piesze wędrówki.

3.4. Walory kulturowe

Miasto Sianów ma średniowieczny układ urbanistyczny. Najcenniejszymi zabytkami są ratusz z 1879 roku z herbem miasta nad wejściem i działającym do dzisiaj zegarem oraz brama eklektyczna z 1896 roku. Wśród zabytków sakralnych Sianowa można znaleźć pochodzący z XV i XVII wieku kościół o konstrukcji reglowej z późnogotycką wieżą i bogatym wyposażeniem renesansowym. W okolicach miasta warto zwiedzić: gotyckie kościoły w Iwięcinie i w Osiekach, kościół z początku XIX wieku z dwoma zabytkowymi dzwonami znajdującymi się w Karnieszewicach, kościół gotycki z XIV wieku w Suchej Koszalińskiej oraz neogotycki kościół w Szczeglinie. Godnym uwagi jest również zabytkowy dworek i park podworski w Osiekach z drzewostanem bogatym w pomniki przyrody¹⁰.

Najważniejsze zabytki gminy Sianów:

- Brama Eklektyczna w Sianowie,
- 3 dębowe XVIII-wieczne bramki w Iwięcinie,
- ratusz w Sianowie (1879 r.),
- romański kościół pw. MB Różańcowej w Sierakowie Sławieńskim (XV w.),
- gotycki kościół pw. św. Stanisława Kostki w Dąbrowie (XVI w.),
- gotycki kościół pw. MB Królowej Polski w Iwięcinie (XIV w.),
- gotycki kościół pw. św. Antoniego Padewskiego w Osiekach, budowany w XIV/XV w., w XV w. słynął jako miejsce pielgrzymkowe z krwawiącą hostią,
- neogotycki kościół pw. św. Wojciecha w Ratajkach (XIX w.),
- neogotycki kościół pw. Najśw. Serca Pana Jezusa w Sieciemlinie (XIX w.),
- neogotycki kościół pw. MB Szkaplerznej w Szczeglinie (1908 r.),
- szachulcowy kościół pw. Najśw. Serca Pana Jezusa w Karnieszewicach (1803 r.),
- szachulcowy kościół pw. św. Stanisława Kostki w Sianowie (2. połowa XVI w.), wzniesiony z cegły i kamieni młyńskich (zachodni portal w wieży),
- szachulcowy kościół pw. Trójcy Świętej w Sownie (XIX w.).

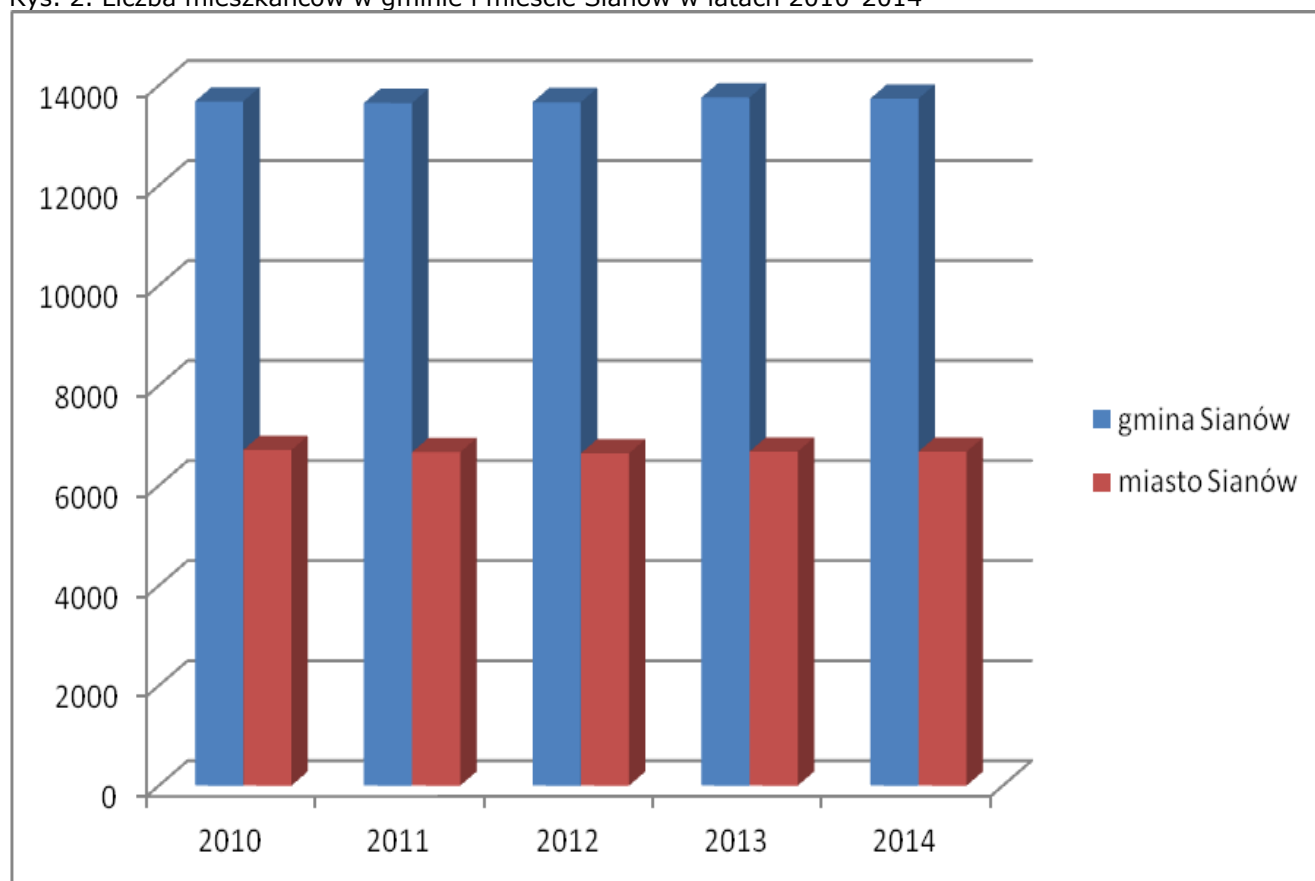
¹⁰ Na podstawie informacji z Gminnej organizacji turystycznej w Sianowie

4. Społeczeństwo

4.1. Demografia

W 2014 r. Gminę Sianów zamieszkiwało 13 734 osób, a wskaźnik zaludnienia wynosił 61 osób na 1 km². Prawie połowa mieszkała w mieście Sianów (6 676 osoby tj. 48,6%). Obszar wiejski liczył 7 058 osób. Od 2005 r. zauważalny jest systematyczny wzrost liczby mieszkańców w całej Gminie, natomiast w mieście Sianów zmiana jest zróżnicowana.

Rys. 2. Liczba mieszkańców w gminie i mieście Sianów w latach 2010-2014

Źródło: GUS, www.stat.gov.pl

Rozpatrując relacje liczby ludności Gminy i Miasta na przestrzeni analizowanego okresu, zauważa się coraz większe rozwarstwienie. W 2010 r. liczba ludności w Gminie wyniosła 13 681 osób, a w 2014 r. 13 734 osób. Z kolei w mieście Sianów liczba ludności w 2010 r. wyniosła 6 710 osób, a w 2014 r. 6 676 osób.

Tab. 2. Gęstość zaludnienia w gminie i mieście Sianów w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	Ludność na 1 km ²				
	2010	2011	2012	2013	2014
gmina Sianów	60	60	60	61	61
miasto Sianów	423	420	418	421	420

Źródło: GUS, www.stat.gov.pl

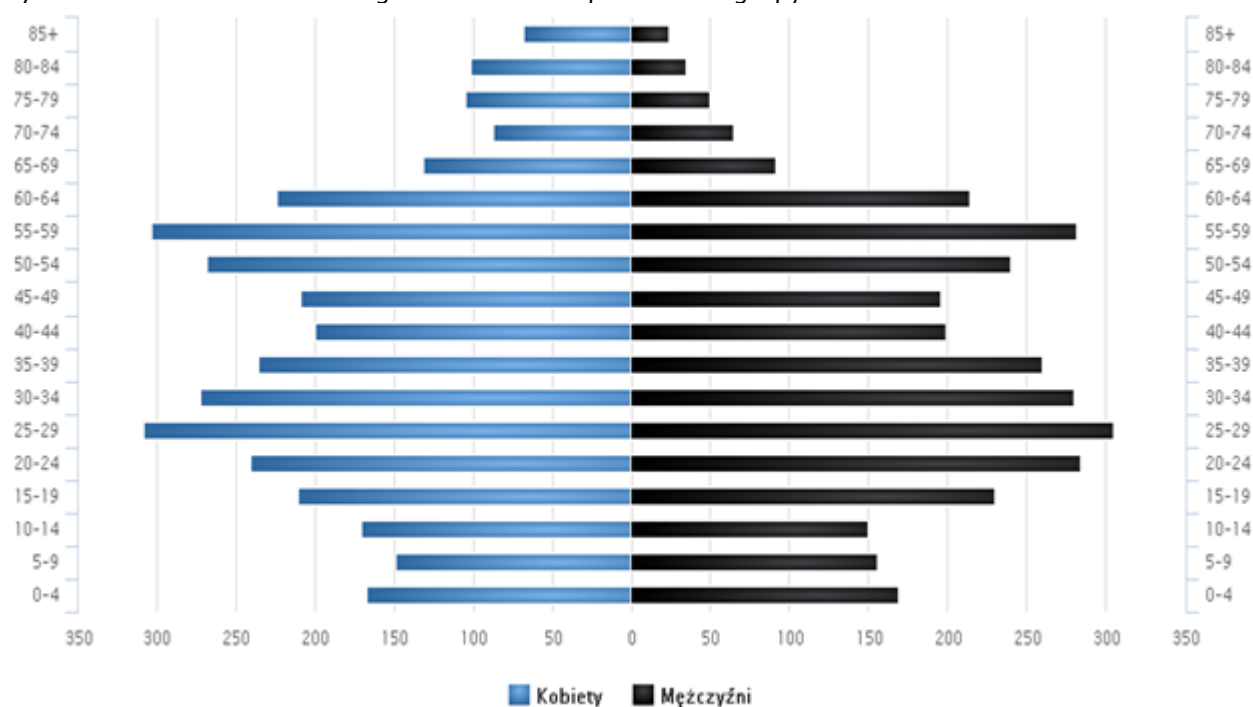
Według danych GUS, gęstość zaludnienia w gminie Sianów na przestrzeni ostatnich pięciu lat utrzymywała się na średnim poziomie 60,4 os./km², natomiast w samym Mieście 420,4 os./km². Należy jednak zauważyć, że długookresowe prognozy ludności dla całego województwa zachodniopomorskiego zakładają obniżającą się liczbę jego mieszkańców, w tym głównie w miastach. Wpływ na taki stan mają czynniki gospodarcze kraju i regionu oraz zjawisko suburbanizacji tzn. wyprowadzkę z miast i zamieszkiwanie na terenach podmiejskich.

4.2. Wiek i struktura wykształcenia mieszkańców

Wiek jest jednym z podstawowych elementów struktury demograficznej ludności wpływającym na przebieg procesów demograficznych. Z tego względu podział ludności na określone grupy wiekowe odgrywa zasadniczą rolę przy prowadzeniu wszelkich analiz demograficznych.

Poniższa piramida wieku jest graficznym obrazem struktury wiekowej społeczeństwa uwzględniającym również jego strukturę płciową.

Rys. 3. Liczba mieszkańców w gminie Sianów w podziale na grupy wieku w 2014 r.

Źródło: Polska w liczbach, www.polskawliczbach.pl

Kształt piramidy wskazuje na niewystarczającą zastępowalność pokoleń z wyraźnie zaznaczonymi okresami wyżów i niżów demograficznych.

W całej Polsce można zauważyć zjawisko starzenia się społeczeństwa. Udział osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym wzrasta w stosunku do malejącej liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. Taka sytuacja jest spowodowana udziałem osób z wyżu demograficznego z lat 50. i 80. w produkcyjnej grupie osób. Malejąca grupa osób w wieku przedprodukcyjnym będzie musiała ponosić duże obciążenie dla utrzymania stale zwiększającej się liczby ludności w wieku poprodukcyjnym i produkcyjnym.

Tab. 3. Dane demograficzne gminy i miasta Sianów w latach 2012-2014

Wskaźniki demograficzne	Lata					
	2012		2013		2014	
	gm.Sianów	m.Sianów	gm.Sianów	m.Sianów	gm.Sianów	m.Sianów
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	2743	1249	2676	1225	2623	1213
Ludność w wieku produkcyjnym	9141	4454	9205	4475	9154	4443
Ludność w wieku poprodukcyjnym	1781	940	1877	981	1957	1020
Ogółem	13665	6643	13758	6681	13734	6676

Źródło: GUS, www.stat.gov.pl

Rezultatem przemian w procesach demograficznych jest gwałtowne zmniejszanie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. Ich udział w ogólnej liczbie ludności gminy Sianów wynosił 19,10%, w 2014 r. (w 2013 r. – 19,45%). Szczególnie duże zmiany można zaobserwować w grupie osób w wieku poprodukcyjnym. Zarówno na poziomie Gminy jak i Miasta następuje systematyczny wzrost ludności w tej grupie wieku. W 2013 r. wzrost wyniósł 5,39 % w stosunku do roku 2012, natomiast w roku 2014 udział wzrósł o 4,26 % w stosunku do 2013 roku na szczeblu całej Gminy. Stałe zwiększanie się udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności jest spowodowane zmniejszającą się liczbą urodzeń oraz przedłużaniem przeciętnej długości trwania życia. Liczba osób w wieku produkcyjnym dla całej Gminy, jak również dla Miasta Sianów nie wykazywała w badanym okresie jednoznacznej tendencji.

4.3. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe gminy Sianów to przede wszystkim lokale mieszkalne usytuowane w budynkach stanowiących w całości własność gminy Sianów oraz lokale położone w budynkach które są współwłasnością Gminy i osób fizycznych. Na dzień 31 grudnia 2013 r. było to 381 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 18 010 m².

Gminne lokale mieszkaniowe stanowią około 10% całości zasobów mieszkaniowych Gminy. Z uwagi na swój wiek i stan techniczny należą do najtrudniejszych w eksploatacji.

Administrowaniu podlegają następujące zasoby Gminy:

1. Budynki gminne: 32 budynki z 139 lokalami mieszkalnymi, o powierzchni użytkowej 67,12 tys. m²,

2. Lokale mieszkalne i udział w nieruchomości wspólnej: w 88 budynkach wspólnot – 242 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 10,97 tys. m².
3. Lokale użytkowe: 7 lokali o powierzchni użytkowej 205 m²,
4. Tereny stanowiące odrębną własność.

Szczegóły dot. lokali socjalnych oraz pozostałych lokali mieszkaniowych w budynkach gminnych i wspólnotach w 2014 r. przedstawia tabela poniżej.

Tab. 4. Zestawienie lokali mieszkalnych i socjalnych oraz ich powierzchni (dane za 2014 r.)

Wyszczególnienie	Budynki gminne			Lokale gminne w budownictwie wspólnot		
	Ilość budynków	Ilość lokali	Pow. użyt. lok. w tys. m ²	Ilość budynków	Ilość lok. mieszk.	Pow. użyt. lok. w tys. m ²
bud. do 7 lokali	29	110	5,58	60	119	5,64
- w tym lok. socjalne	-	15	0,45	-	6	0,29
- poz. lok. mieszk.	-	95	5,13	-	113	5,35
bud. pow. 7 lokali	3	29	1,54	28	123	5,33
- w tym lok. socjalne	-	2	0,04	-	1	0,02
- poz. lok. mieszk.	-	27	1,50	-	122	5,31
RAZEM	32	139	7,12	88	242	10,97
- w tym lok. socj.	-	17	0,49	-	6	0,31
- poz. lok. mieszk.	-	122	6,63	-	235	10,66

Źródło: opracowanie własne na podst. Załącznika do uchwały rady miejskiej nr LIII382/2014 z dn. 24.10.2014 r.

O jakości zamieszkania decydują dwa wskaźniki: przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 osobę (w m²) oraz przeciętna liczba osób na jedno mieszkanie. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na 1 osobę w gminie Sianów wynosiła 24,3 m² w 2013 roku i była niższa od wskaźnika dla Powiatu Koszalińskiego, Województwa Zachodniopomorskiego oraz całego kraju. Świadczy to o niskiej jakości zamieszkania w gminie Sianów. Wskaźnik przeciętnej ilości osób na 1 mieszkanie w gminie Sianów w 2013 roku wynosił 3,41 i był wyższy od wskaźnika dla Powiatu Koszalińskiego, Województwa Zachodniopomorskiego oraz Polski ogółem, co również świadczy o niskiej jakości zamieszkania w Gminie.

Kolejna tabela przedstawia zestawienie przeciętnej pow. użytkowej mieszkania z przeciętną pow. użytkową mieszkania na osobę w gminie Sianów w poszczególnych latach.

Tab.5. Zasoby mieszkaniowe gminy Sianów w latach 2008-2014

Lata	Zasoby mieszkaniowe gminy Sianów 2008-2014	
	Przeciętna pow. użytkowa mieszkania (m ²)	Przeciętna pow. użytkowa mieszkania na os. (m ²)
2008	75,3	22,5
2009	75,8	22,7
2010	81,4	23,2
2011	81,7	23,5
2012	82,1	23,9
2013	82,7	24,3
2014	83,6	24,9

Źródło: GUS, www.stat.gov.pl

Tabela 6. Prezentuje kolejne statystyki dot. mieszkalnictwa w Gminie. W ocenie warunków mieszkaniowych, za podstawowy wskaźnik do analizy ilościowej sytuacji mieszkaniowej przyjęto liczbę mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców.

Tab. 6. Mieszkania w zasobie mieszkaniowym w gminie Sianów w latach 2008-2014

Wyszczególnienie	Mieszkania w zasobie mieszkaniowym w gminie Sianów w latach 2008-2014						
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mieszkania na 1000 osób	298,5	298,7	284,8	287,3	290,7	293,2	297,8
Zasób mieszkaniowy	3 985	4 015	3 896	3 921	3 972	4 034	4 090
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w m ²)	299 999	304 423	317 088	320 162	325 923	333 689	341 857

Źródło: GUS, www.stat.gov.pl

Liczba mieszkań na 1000 osób w Gminie charakteryzowała się w ciągu badanego okresu stosunkowo niedużymi wartościami. Przykładowo, na koniec 2013 roku poziom nasycenia w mieszkania w gminie Sianów wynosił 293,2 na 1000 ludności i był on niższy zarówno od wskaźnika dla Polski (359,9), Województwa Zachodniopomorskiego (365,9) i Powiatu Koszalińskiego (317,7). Dane te świadczą o dużych potrzebach mieszkaniowych Gminy Sianów. Jedynie intensyfikacja efektów rzeczowych budownictwa mieszkaniowego w kolejnych latach może poprawić tą niekorzystną sytuację ilościową zasobów mieszkaniowych.

4.4. Aktywność zawodowa mieszkańców gminy Sianów

Przeobrażenia struktury społeczno-gospodarczej regionu znajdują swoje odzwierciedlenie w strukturze zatrudnienia. Aktywność zawodowa to uczestnictwo w procesie produkcji społecznej, wykonywanie pracy przynoszącej dochód. Ludność aktywna zawodowo to wszyscy pracujący zawodowo (pracodawcy, pracownicy najemni, pracujący na własny rachunek, nieodpłatnie pomagający członkowie rodzin) oraz zarejestrowani bezrobotni.

Jedną z charakterystycznych cech polskiego rynku pracy jest jego silne zróżnicowanie przestrzenne, co znajduje odzwierciedlenie m.in. w wysokiej rozpiętości stopy bezrobocia zarówno pomiędzy województwami, jak i powiatami czy gminami. Przestrzenne zróżnicowanie bezrobocia najlepiej obrazuje stopa bezrobocia, która najniższe wartości przyjmuje na obszarach z dużymi aglomeracjami miejskimi.

Analiza lokalnego rynku pracy wskazuje, że w badanym okresie nastąpiły wyraźne zmiany w przestrzennym zróżnicowaniu bezrobocia w gminach powiatu koszalińskiego. Jeszcze w 2001 r. w niektórych gminach bezrobocie sięgało nawet 28%. Dotyczy to gmin Polanów i Bobolice. W granicach 18% bezrobocie wynosiło w gminach Będzino, Biesiekierz i Sianów, najniższe zaś zanotowano w mieście Koszalin (12,2%) oraz gminach Manowo i Mielno, gdzie stopa bezrobocia wynosiła odpowiednio 14,2% i 13,7%¹¹. W ostatnich latach stopa bezrobocia znacznie spadła i wynosiła od 11 do 13%.

W gminie Sianów zauważalny jest spadający wskaźnik stopy bezrobocia. W ciągu ostatnich 10 latów spadek ten wyniósł 8,4%. Zjawisko to jest typowe dla kraju, Województwa i Powiatu, a wywołane poprawiającą się sytuacją gospodarczą. W najbliższej przyszłości należy spodziewać się dalszego spadku stopy bezrobocia. Szczegóły prezentuje Tab. 7.

¹¹ Przegląd zachodniopomorski, TOM XXVIII (LVII), Rok 2013, Zeszyt 4

Tab. 7. Stopa bezrobocia w porównaniu z powiatem, województwem i krajem

LATA	STOPA BEZROBOCIA (%)			
	GINA SIANÓW	POWIAT KOSZALIŃSKI	WOJ. ZACHODNIO POMORSKIE	POLSKA
2005	19,6	36,4	25,6	17,6
2006	15,1	31,4	16,4	14,8
2007	11,8	25,3	21,5	11,2
2008	9,3	20,8	16,4	9,5
2009	11,0	24,5	13,3	12,1
2010	11,4	26,7	17,8	12,4
2011	11,8	26,9	17,6	12,5
2012	13,2	28,1	18,2	13,4
2013	13,1	28,9	18,0	13,4
2014	11,2	25,1	15,6	11,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Kolejna tabela przedstawia rozkład bezrobotnych w Gminie Sianów w podziale na płeć.

Tab. 8. Liczba bezrobotnych wg płci w gminie Sianów

LATA	OGÓLEM			
	RAZEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	% KOBIET
2005	1638	892	746	54,46
2006	1284	760	524	59,19
2007	1012	662	350	65,42
2008	805	489	316	60,75
2009	974	517	457	53,08
2010	1013	529	484	52,23
2011	1056	562	494	53,22
2012	1200	620	580	51,67
2013	1200	622	578	51,84
2014	1029	530	499	51,51

Źródło: Dane z PUP Koszalin

Według Powiatowego Urzędu Pracy liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2014 r. w gminie Sianów wynosiła 1 029, z czego ponad 50% stanowiły kobiety. Na przestrzeni ostatnich lat udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zmalał.

5. Gospodarka

5.1. Rolnictwo

Użytki rolne stanowią w Gminie ok. 48,0%, lasy ok. 44,5%, wody ok. 0,5%, pozostałe ok. 7,0%. Rolnictwo jest ważną aspektem rozwoju gospodarczego Gminy. Dobre są warunki glebowe, które sprzyjają uprawie zbóż, rzepaku, warzyw oraz hodowli bydła mlecznego i trzody chlewnej. Mimo to obecny stan rolnictwa nie jest najbardziej dochodowym sektorem w gospodarce.

Struktura gospodarstwa rolnych:

- od 1 do 2 ha – 405 gospodarstw
- od 2 do 5 ha – 359 gospodarstw
- od 5 do 7 ha – 93 gospodarstwa
- od 7 do 10 ha – 105 gospodarstw
- od 10 do 15 ha – 85 gospodarstw
- powyżej 15 ha – 133 gospodarstwa

Z danych przedstawionych powyżej można stwierdzić iż następuje pewne rozdrobnienie struktury agrarnej. W związku z przystąpieniem Gminy do zmian w planie zagospodarowania przestrzennego zaobserwowano wzrost wniosków dotyczących przekwalifikowania gruntów rolnych pod budownictwo mieszkaniowe, tworzenie dużych gospodarstw rolnych oraz zwiększenie powierzchni leśnej w związku z dopłatami z funduszy unijnych.

Na 1 362 podmioty wpisane do rejestru REGON na terenie gminy Sianów w 2014 r. 70 zajmowało się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem lub/i rybactwem¹².

¹² Portret Terytorialny, GUS

5.2. Przedsiębiorczość, turystyka

Na terenie Gminy, według stanu na koniec 2014 r., zarejestrowanych było 1 362 podmiotów gospodarczych, w tym 1 311 prywatnych i 51 publicznych, które prowadziły działalność w różnych sektorach i formach prawnych. Zestawienie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wg PKD w gminie Sianów w latach 2010-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tab. 9. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON (stan na dzień 31 XII)

Sekcje gospodarki	2010	2011	2012	2013	2014
A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	72	70	74	74	70
B - górnictwo i wydobywanie	2	2	2	3	3
C - przetwórstwo przemysłowe	134	126	123	130	132
D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elekt., gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do ukł. klimatyzacyjnych	2	2	2	5	5
E - dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	7	8	7	6	6
F - budownictwo	215	203	207	217	214
G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	352	315	311	319	308
H - transport i gospodarka magazynowa	116	108	110	109	105
I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	56	57	59	55	55
J - informacja i komunikacja	7	8	13	14	16
K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	36	31	35	32	37
L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	56	59	83	82	83
M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	72	75	69	70	71
N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	26	35	32	33	43
O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7	7	7	7	7
P - edukacja	15	22	27	26	28
Q - opieka zdrowotna i Pomoc społeczna	58	58	60	67	64
R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	24	22	22	24	24
S i T - pozostała działalność usługowa oraz gosp. domowe zatrudniające pracowników; gosp. domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	86	93	92	90	91
RAZEM	1 343	1 301	1 335	1 363	1 362

Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Posługując się Polską Klasyfikacją Działalności, można zauważyć, że dynamika rozwoju branż związana jest z lokalizacją Gminy. Najwięcej podmiotów gospodarczych działa w sektorze G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych. Dużo firm funkcjonuje poza tym w sektorze F – budownictwo oraz w sektorze C – przetwórstwo przemysłowe. Po spadku ogólnej liczby przedsiębiorstw między 2010 a 2011 rokiem, od 2012 r. ponownie obserwuje się wzrost tej liczby.

Położenie przy drodze krajowej nr 6 (E-28) Szczecin – Gdańsk powoduje wzrost ruchu turystycznego i staje się miejscem atrakcyjnym dla inwestorów z branż: dealerów samochodowych, gastronomii, stacji benzynowych, w ramach których obecnie obserwujemy dynamiczny rozwój.

W tab. 9. Przedstawiono firmy według kategorii, w poniższej wyszczególniono największą liczbę firm z poszczególnych branż.

Tab. 10. Liczba najważniejszych podmiotów gospodarki w gminie Sianów w latach 2010-2014

Podmioty gospodarki	2010	2011	2012	2013	2014
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów	352	315	311	319	308
Budownictwo	215	203	207	217	214
Przetwórstwo przemysłowe	134	126	123	130	132
Transport i gospodarka magazynowa	116	108	110	109	105

Źródło: opracowanie własne na podstawie Portretu Terytorialnego, GUS

Kolejnym sektorem, w którym obserwuje się dynamikę rozwoju jest działalność turystyczna. Gmina Sianów zawdzięcza taki stan bogatej ofercie turystycznej, szczególnie dla turysty aktywnego, który może skorzystać z rozbudowanej sieci szlaków turystycznych:

1. Szlak pieszy im. Józefa Chrząszczyńskiego (czerwony) wiedzie od Góry Chełmskiej do Kurozwęcza przechodzi przez miejscowość gminną Maszkowo.
2. Szlak pieszy „Porwanego Księcia” (niebieski). Szlak skierowany jest od Sianowa do Góry Chełmskiej.
3. Szlak rowerowy nadmorski (czerwony), przebiegający pasem nadmorskim od Pleśnej do Mielna, następnie skręcający w południową stronę jeziora Jamno.
4. Pomorski Szlak Cysterski, prowadzący m.in. przez Bukowo Morskie, Żarnowiec, Gdańsk-Oliwa, Nowy Dwór Pelpliński, Chełmno, Toruń, Koronowo i Byszewo.

5. Pomorska droga Św. Jakuba, wiodąca w średniowieczu od Estonii przez Litwę, Polskę, Niemcy, odtworzona w latach 2011-2013 przy wsparciu środków z Unii Europejskiej, w Polsce przebiegająca m.in. przez Elbląg, Gdańsk, Lębork, Kołobrzeg, Szczecin i Świnoujście.
6. Europejski Szlak Gotyku Ceglanego, tj. trasa turystyczna obejmująca miasta z ceglana architekturą gotycką w trzech krajach nad Morzem Bałtyckim – w Danii, Niemczech i Polsce, gdzie przebiega m.in. przez Chełmno, Gdańsk, Olsztyn, Sławno czy Kamień Pomorski.
7. Leśne szlaki rowerowe¹³:
 - a) „Trakt Rybogryfa” (żółty): Góra Chełmska – Kłos – Węgorzewo – Policko – Dzierżęcino
 - b) „Bezpiecznie do Sianowa” (czarny): Skwierzynka – Kędzierzyn – Sianów
 - c) „Sianowska Kraina w Kratkę” (czerwony): Sianów – Węgorzewo – Szczeglino – Sowno – Przytok – Sieciemien – Karnieszewice – PKP Skibno – Sianów
 - d) „Na spotkanie z HOBBITAMI” (czarny): Przytok – Ratajki – Sierakowo Sław. – Sowieński Młyn – Sowno
 - e) „Śladami końskich podków” (niebieski): Skwierzynka – Osieki – Rzepkowo – Iwięcino – Skibno – Kędzierzyn – Kłos – Maszkowo – Węgorzewo
 - f) „Kościoły gotyckie gminy Sianów” (żółty): Sianów – Karnieszewice – Dąbrowa – Bielkowo – Iwięcino – Rzepkowo – Osieki
 - g) „Z Greenwaya nad morze” (czarny): Węgorzewo – Szczeglińskie kurhany – Kościernica – Naclaw – Jacinki – Polanów

Gmina podejmuje szereg działań promocyjnych zachęcających do uprawiania turystyki rowerowej począwszy od wydawnictw (mapy, przewodniki, foldery), organizacji imprez rowerowych o zasięgu lokalnym i regionalnym („Rowerowe Spotkania Podróżników”, „Masters po latach”), czy informowania mieszkańców o wydarzeniach rowerowych za pomocą nowoczesnych środków przekazu (strona internetowa, portal społecznościowy, informacyjny ekran LED, system SMS). Infrastrukturę okołoturystyczną stanowią np. parkingi, stojaki na rowery czy wiaty przystankowe.

¹³ Leśne szlaki rowerowe Ziemi Sianowskiej,

Poza tym w pobliżu Sianowa zlokalizowane są następujące wioski tematyczne:

1. Wioska Hobbitów - Sierakowo Sławieńskie
2. Wioska końca świata - Iwięcino

Jeżeli chodzi o noclegi i spędzanie wolnego czasu, agroturystyka staje się coraz popularniejszą formą wypoczynku w Gminie. Ośrodki agroturystyczne to gospodarstwa rolne, które zostały przekształcone tak aby zagwarantować gościom atrakcyjną formę wypoczynku, bardzo zbliżoną do warunków wiejskich. Oferują noclegi, domowe jedzenie oraz rekreację. Baza noclegowa w Gminie jest dość skromna jak na jej potencjał turystyczny. Szczegóły przedstawiono w poniższej tabeli:

Tab. 11. Baza noclegowa Gminy Sianów w 2014 r.

Baza turystyczna	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych
Kwatery prywatne	5	ok. 40
Gospodarstwa agroturystyczne	28	ok. 200
Schroniska młodzieżowe	1	40

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL, GUS i portali ogłoszeniowych

Najwięcej obiektów stanowiły gospodarstwa agroturystyczne (28), których liczba od kilku lat systematycznie wzrasta. Liczba kwater prywatnych wyniosła 5. Z kolei Najmniej było schronisk młodzieżowych – 1 obiekt. Szczegółową ofertę znaleźć można na stronach internetowych dot. noclegów.

6. Infrastruktura techniczna

6.1. Infrastruktura transportowa i komunikacyjna

Sieć drogowa na terenie gminy Sianów przedstawia się następująco (w nawiasie podano zarządcę drogi):

- a) odcinek drogi krajowej nr 6 Szczecin – Gdańsk (GDDKiA),
- b) dwa odcinki dróg wojewódzkich nr 203 i nr 206 (Zarząd Dróg Wojewódzkich),
- c) sieć dróg powiatowych – 18 dróg (Zarząd Dróg Powiatowych),
- d) sieć dróg gminnych (Urząd Gminy i Miasta w Sianowie).

Rys. 4. Przybliżona lokalizacja gminy Sianów na mapie drogowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie Mapy sieci dróg w powiatach sławieńskim, koszalińskim, szczecińskim, Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie

Gmina posiada dogodne połączenia z najbliższymi dużymi ośrodkami miejskimi, tj. z Koszalinem, Sławinem i Słupskiem oraz z innymi regionami kraju. Węzeł dróg nr 6 i 203 położony jest 2 km od Sianowa¹⁴.

¹⁴ Infrastruktura techniczna [w:] SKE Pomerania – Instytut Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej Gmin i Regionu

Droga krajowa nr 6 przebiega przez centrum miasta Sianów, co stanowi duże utrudnienie w ruchu kołowym oraz jest uciążliwe dla mieszkańców. Jest to najważniejsza arteria komunikacyjna na terenie Gminy. W sezonie letnim znacznie zwiększa się na tej drodze średni, dobowy ruch samochodowy. W ostatnich latach natężenie pojazdów zwiększyło się o ponad 50%, natomiast parametry dróg nie uległy zmianie.

Tab. 12. Dane dotyczące infrastruktury w gminie Sianów

Rodzaj infrastruktury	Długość w km	Stan techniczny (odsetek wymagający remontu lub modernizacji) w %
Drogi:		
- krajowe	10,8	50
- wojewódzkie	23,7	30
- powiatowe	83,1	60
- gminne o utwardzonej nawierzchni	32,3	60
Linie kolejowe	15,0	-

Źródło: Informacje własne UGiM Sianów

Drogi gminne i powiatowe zlokalizowane na terenie Gminy wymagają modernizacji i remontów w 60%, wojewódzkie w 30%, a krajowe w 50%.

Inwestycje drogowe przeprowadzone w ostatnim czasie:

- remont drogi powiatowej Nr 3546Z Sianów – Nadbór,
- przebudowa nawierzchni drogi łączącej miejscowości Rzepkowo – Iwięcino,
- budowa ulicy Podgórznej i Rzemieślniczej do ul. Słonecznej w Sianowie w ramach połączenia układu komunikacyjnego drogi krajowej Nr 6 z drogą powiatową Nr 3543Z,
- przebudowa drogi powiatowej nr 5535Z – ul. Słupskiej w Koszalinie wraz z budową ścieżki rowerowej w pasie drogowym tej drogi oraz budowa ścieżki rowerowej w pasie drogowym drogi gminnej w miejscowości Kłós w gminie Sianów.

Przez teren Gminy na odcinku 15 km przebiega linia kolejowa relacji Gdynia – Koszalin - Szczecin. Jest to linia jednotorowa zelektryfikowana ze stacją w Skibnie. Umożliwia ona połączenia komunikacyjne o znaczeniu krajowym. Z Koszalina kursują do Sianowa mikrobusy prywatnych przewoźników.

Komunikacja autobusowa w Gminie obsługiwana przez PKS nie jest zadowalająca. Komunikacja ta nie dociera do wszystkich miejscowości w Gminie. Poza tym liczba kursów oraz godziny odjazdów nie są w pełni dopasowane do potrzeb społeczności lokalnej.

Długość ścieżek rowerowych w gminie Sianów w 2014 r. wynosiła ogółem 13,4 km, w tym w 2014 r. wybudowano 2,55 km. Dla porównania, w całym Powiecie Koszalińskim w 2014 r. liczba ścieżek rowerowych ogółem wynosiła 44,9 km. Długość ścieżek rowerowych na 10 tys. ludności w Gminie Sianów w 2014 r. wynosiła 9,8 km, natomiast w Powiecie Koszalińskim 6,8 km. W Gminie w 2014 r. było 21 stojaków na rowery (Urząd Gminy, sklepy, restauracje, bary, stacja PKP, itp.), 210 km oznakowanych szlaków rowerowych oraz 32 miejsca postojowe i tablice na szlakach¹⁵.

6.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Większość powierzchni Gminy leży w zlewniach jeziora Jamno i Bukowo. Ważniejsza rzeka zlewni jeziora Jamno, płynąca przez teren Gminy, to Unieść o długości 26 km. Jej głównym dopływem jest rzeka Polnica o długości 23 km. Powierzchnia zlewni rzeki Unieść wynosi 228 km², a roczny dopływ 88 000 tys. m³ wody. Wody gruntowe pierwszego poziomu występują na różnych głębokościach w zależności od ukształtowania terenu i materiałów budujących jego podłoża. Na obszarach tarasu wysokiego, wody występują w piaskach i żwirach na głębokości ok. 1,5 m pod powierzchnią terenu. W wyższych partiach terenu o wysokości 15-25 m.n.p.m. woda gruntowa występuje na głębokości 2,5-6 m pod powierzchnią terenu. W gruntach torfowych i w obniżeniach terenu, wody występują na powierzchni lub tuż pod powierzchnią gruntu. Wody podziemne czerpane mogą być głównie z utworów jurajskich i czwartorzędowych. Zasoby wody występują na terenie Gminy pozwalają na zaspokojenie potrzeb mieszkańców i innych jej odbiorców¹⁶.

Największe ujęcie wody zlokalizowane jest w mieście Sianów, z którego zaopatrywane jest zarówno miasto jak też miejscowość Kłos. Dodatkowo, występuje 16 ujęć wody na terenie Gminy. Większość ujęć wody ma problemy ze stanem technicznym infrastruktury (studnie, budynki, wyposażenie technologiczne), część z uzdatnianiem

¹⁵ Długość ścieżek rowerowych, Bank Danych Lokalnych oraz Ankieta dot. konkursu GMINA PRZYJAZNA ROWERZYSTOM EDYCJA 2015

¹⁶ Zaopatrzenie w wodę [w:] SKE Pomerania – Instytut Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej Gmin i Regionu, str. 14

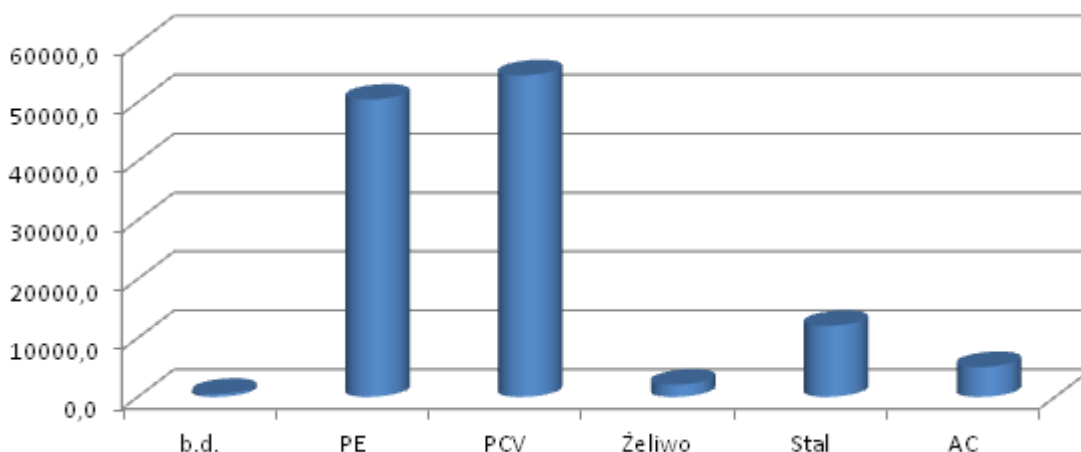
wody. Jedynie stan ujęcia w miejscowości Maszkowo jest w pełni zadowalający. Całkowita długość sieci wodociągowej w gminie Sianów według ewidencji Gminnych Wodociągów i Kanalizacji (GWiK) w Sianowie wynosiła we wrześniu 2015 r. ponad 126 km. Zły stan techniczny ujęć wody powoduje duże problemy z ciągłością dostarczania wody klientom GWiK jak i jej jakością. Dodatkowo, awaryjność starych sieci stalowych i azbestocementowych powodują częste przerwy w dostarczaniu wody, głównie na terenach wiejskich¹⁷.

Tab. 13. Dane dot. sieci wodociągowej w gminie Sianów

Liczba miejscowości posiadających wodociągi	30
Liczba miejscowości wymagających budowy sieci wodociągowej	9
Liczba miejscowości posiadających kanalizację	7
Liczba miejscowości wymagających budowy sieci kanalizacyjnej	32
Liczba miejscowości zaopatrywanych lokalnie	16
Orientacyjna liczba gospodarstw domowych z deficytem zaopatrzenia w wodę (w %)	5

Źródło: Koncepcja modernizacji zaopatrzenia w wodę i gospodarki ściekowej w Gminie Sianów – Aktualizacja, GWiK Sianów, Sianów, wrzesień 2015 r. oraz Plan Rozwoju Lokalnego Gminy, op. cit., str. 25

Rys. 5. Długość sieci wodociągowej w gminie Sianów według rodzaju materiału

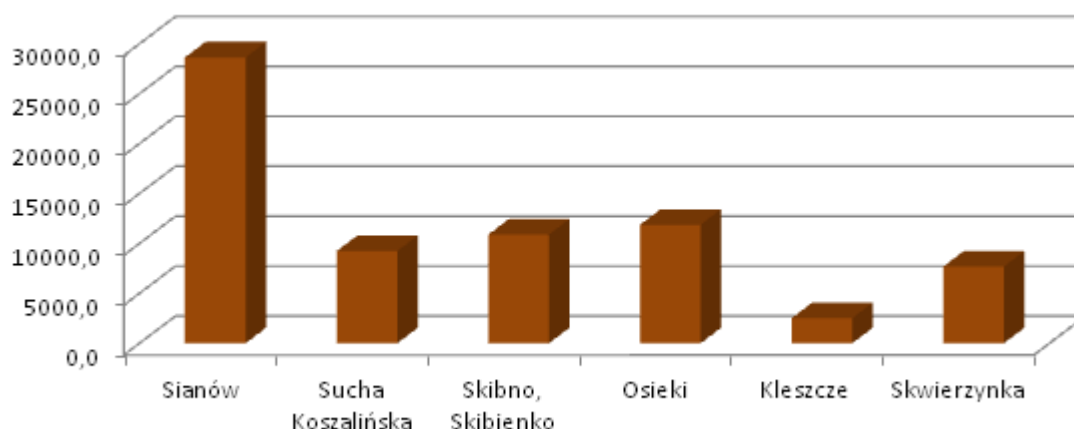
Źródło: Koncepcja modernizacji zaopatrzenia w wodę..., op. cit., str. 5

¹⁷ Koncepcja modernizacji zaopatrzenia w wodę i gospodarki ściekowej w Gminie Sianów – aktualizacja, Sianów, maj 2014, str. 8, 9

Poza problemami natury technicznej dot. ujęć wody i sieci przesyłowej oraz w części z jej uzdatnianiem, sama woda jest dobrej jakości. Według komunikatu z dnia 08.01.2015 r. Burmistrza Gminy i Miasta Sianów, woda pobrana z sieci wodociągowych w miejscowościach: Wierciszewo, Dąbrowa, Sianów, Sierakowo Sławieńskie, Sowno, Szczeglino, Bielkowo, Skibno, Rzepkowo, Kleszcze, Osieki, Iwięcino, Skwierzynka, Sיעiemin, Węgorzewo Koszalińskie, Sucha Koszalińska oraz Maszkowo spełnia wszystkie normatywne wymagania jakościowe fizykochemiczne i bakteriologiczne.

W zakresie gospodarki ściekowej GWiK Sianów eksploatowało we wrześniu 2015 r. 70 805,2 m kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej. Sieci kanalizacji sanitarnej oddane do użytku w 2015 roku w zakresie kolektora tłoczego ścieków z Sianowa do oczyszczalni ścieków „Jamno”, miasta Koszalina zostały zaliczone do sieci kanalizacyjnych w Sianowie. W eksploatacji zakładu są podczyszczalnia ścieków wraz z przepompownią centralną w Sianowie pompującą ścieki z gminy Sianów do oczyszczalni „Jamno”. Funkcjonuje też oczyszczalnia dla szkoły w Dąbrowie¹⁸.

Rys. 6. Długość sieci kanalizacyjnej w miejscowościach gminy Sianów

Źródło: Koncepcja modernizacji zaopatrzenia w wodę..., op. cit., str. 6

W kolejnej tabeli przedstawiono procentowy udział ludności korzystającej z wodociągów i kanalizacji w gminie Sianów i mieście Sianów w ostatnich latach.

¹⁸ Koncepcja modernizacji zaopatrzenia w wodę..., op. cit., str. 6

Tab. 14. Udział korzystających z wody i ścieków w mieście i gminie Sianów w latach 2010-2014

Charakterystyka	2010	2011	2012	2013	2014
Gmina Sianów					
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności:					
- wodociągi	78,2	79,4	79,9	80,3	90,3
- kanalizacja	49,3	50,8	51,3	51,6	82,1
Zużycie wody na jednego mieszkańca (m ³)	24,9	24,1	25,4	25,8	25,7
Ścieki odprowadzone (dam ³ = 1000 m ³)	197	197	428	416,0	352,0
Miasto Sianów					
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności:					
- wodociągi	89,7	89,8	90,0	90,3	b.d.
- kanalizacja	81,3	81,6	81,9	82,1	b.d.
Zużycie wody na jednego mieszkańca (m ³)	23,0	22,4	23,7	24,2	24,2
Ścieki odprowadzone (dam ³ = 1000 m ³)	166	166	360	350,0	295,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (Portret Terytorialny oraz Bank Danych Lokalnych)

Udział korzystających zarówno z instalacji wodociągowej jak i kanalizacyjnej wzrastał z roku na rok, zarówno w mieście jak i gminie Sianów. Lepsze wyniki charakteryzowały miasto Sianów, gdzie udział ludności korzystającej z wodociągów oscylował w granicach 90%. Z kanalizacji korzystało z kolei ponad 80% ludności. W całej Gminie z wodociągów korzystało ok. 80% ludności, a z kanalizacji ok. 50%. Znacznie zwiększyły się też ilości odprowadzanych ścieków, zarówno w mieście Sianów i jak i w całej Gminie. Od 2010 r. ilości te prawie się podwoiły.

6.3. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Sianów znajduje się Regionalny Zakład Odzysku Odpadów, zarządzany przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Koszalinie. Na terenie zakładu składowane są odpady z Koszalina, gminy Sianów i częściowo z gmin Manowo, Biesiekierz, Mielno, Będzino, Polanów. Składowisko zajmuje powierzchnię ok. 20 ha. Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej prowadzi także selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023 (WPGO), przyjętym uchwałą Nr XVI/218/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z 29 czerwca 2012 r., obszar gminy Sianów należy do Regionu Koszalińskiego.

Odpady komunalne odbierane z terenu gminy Sianów są zagospodarowywane w RIPOK w Sianowie. Ilości odpadów komunalnych odbieranych w gminie Sianów w latach 2009-2012, wg danych GUS, (Mg), zestawiono w tabeli poniżej.

Tab. 15. Odpady komunalne odbierane w gminie Sianów w latach 2009-2012

Ogółem (Mg)				Z gospodarstw domowych (Mg)			
2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
2422,85	2267,06	2112,75	2454,37	1798,81	1641,45	1493,67	1719,23

Zródło: Aktualizacja Programu ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Sianów na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020, str. 39

Od 1 lipca 2013 r. w Gminie Sianów wdrożono nowy system gospodarowania odpadami. Mieszkańcy, którzy zadeklarowali zbieranie odpadów w sposób selektywny rozdzielają odpady na tworzywa sztuczne i metal, szkło, papier oraz (od 15 marca do 15 listopada) odpady biodegradowalne w tym zielone. W Sianowie (miasto) funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Tylnej 34. Punkt ten przyjmuje odpady problematyczne, tj. m.in.: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, opakowania po aerozolach, domowych środkach dezynfekcji i dezynsekcji, zużyte opony, odpady wielkogabarytowe czy odpady budowlane i rozbiórkowe z drobnych remontów i napraw. Na terenie Gminy i Miasta Sianów utworzono ponadto mobilny punkt selektywnej zbiórki odpadów, który raz na kwartał odbiera odpady bezpośrednio od właścicieli nieruchomości (teren miasta) bądź poprzez ich doniesienie przez właścicieli nieruchomości w określonych godzinach

zgodnie z harmonogramem odbioru we wskazane miejsce na terenie miejscowości, gdzie będzie stacjonował przedmiotowy pojazd (obszar wiejski).

Ilości odpadów opakowaniowych zebranych i przekazanych do odzysku i recyklingu na terenie gminy Sianów w latach 2010-2012 r., wg danych ze sprawozdań za lata 2010-2012 dotyczących odpadów opakowaniowych, przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 16. Ilość odpadów według rodzaju w gminie Sianów w latach 2010-2012

Rodzaj opakowania, z którego powstał odpad	2010		2011		2012	
	Ilość odpadów opakowaniowych (Mg)					
	zebranych	przekazanych do odzysku i recyklingu	zebranych	przekazanych do odzysku i recyklingu	zebranych	przekazanych do odzysku i recyklingu
Opakowania z tworzyw sztucznych	136,18	76,26	110,58	77,41	98,00	68,65
Opakowania z papieru i tektury	8,32	4,66	0,00	0,00	0,86	0,65
Opakowania ze szkła gosp. poza ampułkami	104,50	96,14	99,00	91,08	98,82	91,50
Razem	249,00	177,06	209,58	168,49	197,68	160,80

Źródło: Aktualizacja Programu ochrony środowiska..., op. cit., str. 39

6.4. Infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa

Energia elektryczna dla gminy Sianów jest dostarczana na poziomie napięcia SN-15 kV liniami napowietrznymi. Na terenie Gminy znajduje się Główny Punkt Zasilania o mocy transformatora 32 MVA. Linie wysokiego napięcia przebiegają liniami napowietrznymi na odcinku 33,7 km.

Linie średniego napięcia przebiegają przez teren Gminy:

- liniami napowietrznymi - 147,4 km
- liniami kablowymi - 32,3 km

Linie niskiego napięcia przebiegają przez teren Gminy:

- liniami napowietrznymi - 126,4 km
- liniami kablowymi - 46,8 km

Na terenie Gminy w 2014 r. zainstalowanych było 98 stacji transformatorowych 15/0,4 kV. Stan techniczny linii i urządzeń energetycznych był zadawalający. Natomiast system oświetlenia ulic jest stale modernizowany na nowoczesny i energooszczędny zgodnie z „Oszczędnościowym programem kompleksowej modernizacji systemu oświetlenia drogowego miasta i gminy Sianów”. W opracowaniu tym przedstawiono sposób radykalnego obniżenia mocy zainstalowanych urządzeń oświetleniowych, wdrożenia energooszczędnego o najwyższych parametrach użytkowych, sprzętu oświetleniowego, uzyskania znaczących efektów ekonomicznych, poprawy jakości i standardu oświetlenia.

Rejon gazyfikowany jest siecią wysokiego ciśnienia od gazociągu przesyłowego Dn 200 relacji Koszalin – Skibno, natomiast w relacji do gazyfikowanych miejscowości jest siecią średniego ciśnienia. W Skibnie wybudowano stację redukcyjno – pomiarową Io o przepustowości 4000 m³/h. Rodzaj przesyłanego gazu to E (GZ-50), natomiast kierunek zasilania nosi oznaczenie ORCS_POZ_005¹⁹. Aktualna długość sieci gazowej średniego ciśnienia w Gminie wynosi 4,5 km. W Sianowie jest obecnie 41 odbiorców gazu. Dystrybutorem gazu jest Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Poznaniu Zakład w Koszalinie.

Gazyfikacja miasta Sianów jest zakończona. Pozostałe miejscowości, których mieszkańcy nie są podłączeni do sieci gazowniczej korzystają z gazu ciekłego w butlach, które dystrybuują punkty zlokalizowane na terenie Gminy oraz w mieście Koszalin.

Inwestycje w zakresie dostosowania sieci gazowniczej do potrzeb mieszkańców są bardzo kapitałochłonne. Stąd ważne jest aby każdy pojedynczy projekt był przemyślany i skonsultowany z lokalnym społeczeństwem. Bardzo pomocna byłaby całościowa koncepcja zaopatrzenia Gminy w gaz (studium wykonalności) oparta o rzeczywiste potrzeby i rachunek ekonomiczny. Informacje statystyczne dot. użytkowania gazu przedstawia kolejna tabela.

¹⁹ Sianów, msd.wsgaz.pl

Tab. 17. Statystyki dot. gazu w gminie Sianów w latach 2010-2014

Charakterystyka	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba mieszkań wyposażonych w gaz z sieci	542	546	554	576	594
Korzystający z instalacji gazowej w proc. ogółu ludności	12,6 %	13,2 %	13,6 %	14,0 %	14,8 %
Zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca (w m ³)	47,7	42,7	47,0	43,6	42,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (Portret Terytorialny)

Z tabeli wynika, że zarówno liczba mieszkań wyposażonych w gaz, jak też proc. osób korzystających z instalacji gazowej w ogóle ludności w Gminie rosło systematycznie z roku na rok w badanym okresie. Z kolei zużycie gazu w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca raz rosło, raz spadało porównując kolejne lata z przedziału 2010 – 2014.

Analizując z kolei zużycie gazu w poszczególnych grupach odbiorców stwierdzić można, że w przypadku gospodarstw domowych zużycie to nieznacznie zmalało w ostatnim czasie, a u pozostałych odbiorców rosło systematycznie. W przypadku gospodarstw domowych może mieć to związek z wymianą instalacji gazowych na bardziej efektywne, ponieważ liczba gospodarstw domowych korzystających z gazu systematycznie rośnie (patrz: Tabela 17.). Szczegóły przedstawia tabela poniżej.

Tabela 18. Zużycie gazu w poszczególnych grupach odbiorców w latach 2012 – 2014 (tys. m³/rok)

Lata	Ogółem	Gospodarstwa domowe (z ogrzewaniem)	Przemysł i budownictwo	Usługi i handel	Pozostali
2012	794,3	642,0	48,9	103,4	-
2013	790,9	597,0	85,4	106,8	1,7
2014	812,3	590,8	88,0	116,6	16,9

Źródło: PGNiG S.A.

6.5. Infrastruktura telekomunikacyjna

Do sieci telefonicznej włączone są wszystkie miejscowości Gminy. Szacunkowa gęstość telefoniczna w gminie Sianów przedstawia się następująco:

- miasto Sianów - 24,0
- pozostały teren Gminy - 13,7
- średnio w Gminie - 18,8

Prawie z całego terenu Gminy można uzyskać połączenie za pomocą bezprzewodowej telefonii komórkowej. Najgorszy sygnał posiadają miejscowości: Dąbrowa, Sieciemino, Sierakowo Sławieńskie, Sowno i Przytok. Stan telefonizacji przewodowej w Gminie jest jej mocną stroną. W celu zintensyfikowania działań na rzecz rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej można finansować i realizować inwestycje telekomunikacyjne według wprowadzonych obecnie zasad, np. według formuły BOT (Build-Operate-Transfer, tj. Buduj-Zarządzaj-Przełącz).

Urząd Gminy i Miasta w Sianowie na początku 2015 r. otrzymał nowe światłowodowe przyłącze telekomunikacyjne do Internetu w ramach Pakietu SIGMAMAX FIBER 300/200 Mbps, którego operatorem jest Telewizja Kablowa Koszalin Sp. z o. o. (TKK). Podjęta kilkakrotnie próba zwiększenia prędkości na tym łączu kończyła się niepowodzeniem ze względu na złą jakość kabli telekomunikacyjnych obniżających parametry transmisji danych. Dostęp do szybkiego Internetu nie jest limitowany ani czasowo ani ze względu na ilość wykorzystanego transferu. Zmiana operatora internetowego pozwoliła na zapewnienie odpowiednich prędkości przesyłu dla aplikacji online funkcjonujących w Urzędzie Gminy i Miasta, Straży Miejskiej i Centrum Kultury w Sianowie, w tym w Kinie Zorza. Ponadto poprawiła bezpieczeństwo poprzez zapewnienie alternatywnego źródła Internetu. Pozwoliła też podnieść na wyższy poziom świadczenie usług dla interesantów, zapewniła większy komfort pracy dla użytkowników sieci oraz umożliwiła uruchomienie innych usług internetowych. Operator ma plany rozbudowy sieci światłowodowej i podłączenia do Internetu indywidualnych gospodarstw domowych w Sianowie²⁰.

²⁰ 300/200 Mbps, www.sianów.pl, 19.01.2015 r.

7. Infrastruktura społeczna

7.1. Infrastruktura edukacyjna

W Gminie Sianów funkcjonuje 10 placówek oświatowych i opiekuńczych, w tym 6 placówek prowadzonych przez Gminę Sianów oraz 4 prowadzone przez stowarzyszenia²¹.

Placówki prowadzone przez Gminę Sianów:

- żłobek „Skrzat” w Sianowie,
- przedszkole Gminne w Sianowie,
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Sianowie – przy szkole jeden oddział przedszkolny,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 w Sianowie – przy szkole trzy oddziały przedszkolne,
- Zespół Szkół w Dąbrowie (2 oddziały przedszkolne, szkoła podstawowa, gimnazjum),
- Gimnazjum Gminne w Sianowie.

Placówki prowadzone przez stowarzyszenia:

- Zespół Placówek Oświatowych w Iwięcinie (punkt przedszkolny, oddział przedszkolny, szkoła podstawowa),
- Szkoła Podstawowa w Suchej Koszalińskiej - przy szkole jeden oddział przedszkolny,
- Szkoła Podstawowa w Szczeglinie - przy szkole jeden oddział przedszkolny,
- Punkt Przedszkolny „Muszelki” w Suchej Koszalińskiej.

Podsumowując powyższe zestawienie należy stwierdzić, że w Sianowie funkcjonuje jedno przedszkole samorządowe. Z kolei opieką przedszkolną objęte są dzieci w oddziałach nauczania początkowego funkcjonujących przy szkołach podstawowych. Na terenie Miasta i Gminy funkcjonuje 6 szkół podstawowych (jedna szkoła w Zespole Szkół w Dąbrowie, druga w Zespole Placówek Oświatowych w Iwięcinie), z czego 2 szkoły zlokalizowane są w mieście Sianów. Oprócz tego są dwa gimnazja (jedno w mieście Sianów). Na terenie Gminy w miejscowościach Iwięcino, Sucha Koszalińska i Szczegolino znajdują się także 3 szkoły prowadzone przez stowarzyszenia (Szkoła Podstawowa w Iwięcinie, Szkoła Podstawowa w Szczeglinie oraz Szkoła Podstawowa w Suchej Koszalińskiej). Stowarzyszenie prowadzi także punkt przedszkolny w Suchej Koszalińskiej. Dodatkowo na terenie Gminy funkcjonuje żłobek.

²¹ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2022, Sianów, 2015 r., str. 21

Sieć szkół zabezpiecza potrzeby i oczekiwania mieszkańców Gminy, która posiada dobrze zorganizowany dowóz dzieci do szkół. Stan obiektów szkolnych i ich wyposażenie jest zróżnicowany. Wymiana systemów grzewczych na olejowe nastąpiła w szkole w Suchej Koszalińskiej, Szczeglinie i w Gimnazjum Gminnym w Sianowie, na gazowe w Szkole Podstawowej nr 1 i 2 w Sianowie. Szkoła w Dąbrowie została wybudowana już z ogrzewaniem olejowym. Jedyna szkoła, w której nie został zmodernizowany system ogrzewania to szkoła w Iwięcinie.

Biblioteki szkolne obecne są we wszystkich szkołach. Zdarza się że pełnią one jednocześnie rolę bibliotek gminnych (środowiskowych). W salę gimnastyczną wyposażone są następujące szkoły: SP nr 2 w Sianowie, SP w Suchej Koszalińskiej, SP w Dąbrowie, SP w Iwięcinie²². Hale widowiskowo-sportowe znajdują się przy gimnazjum gminnym oraz przy SP nr 2 w Sianowie.

7.2. Infrastruktura sportowa

Bazę sportową na terenie Gminy stanowi²³:

- 1 stadion (posiada dwa boiska do gier wielkich) – Sianów
- 2 boiska do gier wielkich (we wsiach Skibno, Sieciemin)
- 14 boisk wielofunkcyjnych z kostki polbruk (Skwierzynka, Wierciszewo, Kłos, Grabówko, Sieciemin, Szczeglino, Bielkowo, Maszkowo, Iwięcino, Dąbrowa, Sucha Koszalińska, Kleszcze, Osieki, Skibno)
- 2 boiska wielofunkcyjne z nawierzchnią tartanową
- 1 boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią asfaltową
- 2 boiska piłkarskie o wymiarach 30x60 ze sztuczną nawierzchnią (boisko Orlik 2012 w Sianowie przy ul. Mickiewicza, boisko przy ul. Dębowej w Sianowie)
- Siłownia zewnętrzna
- Skatepark
- 2 hale widowiskowo – sportowe
- 4 sale sportowe (przy SP 2 w Sianowie, SP w Suchej Koszalińskiej, SP w Dąbrowie, SP w Iwięcinie).

²² Plan Rozwoju Lokalnego Gminy..., op. cit., str. 12, 13 oraz informacje z Gminy

²³ Dane UG z 2015 r.

Na terenie Gminy działają następujące kluby sportowe:

- Klub Sportowy Victoria Sianów (piłka nożna)
- Klub Sportowy Sieciemín (piłka nożna)
- Jeździecki Klub Sportowy „Dako – Galant” Skibno
- Klub Wędkarstwa Sportowego TROTKA
- Klub Kickboxingu i Boks Victoria Sianów
- Klub Sportowy Darz Bór Karnieszewice
- Stowarzyszenie 4x4 Sianów
- Stowarzyszenie Sianowska Akademia Sportu

Dzieci i młodzież mogą rozwijać swoje zainteresowania sportowe masowo w SKS oraz specjalistycznie i wyczynowo w UKS. Uczniowskie Kluby Sportowe na terenie Gminy:

- Uczniowski Klub Sportowy „Victoria” przy SP nr 2 w Sianowie (piłka nożna dziewcząt)
- Uczniowski Klub Sportowy „Kometa” przy SP nr 1 w Sianowie (badminton)
- Uczniowski Klub Sportowy Sucha Koszalińska
- Uczniowski Klub Sportowy „TORI” im. E.L. Krause przy ZS w Dąbrowie (judo)
- Uczniowski Ludowy Klub Jeździecki Rzepkowo
- Uczniowski Klub Jeździecki „FARAH” Kędzierzyn
- Uczniowski Klub Sportowy przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Osiekach

7.3. Infrastruktura kultury

W gminie Sianów w 2014 r. zlokalizowana była 1 biblioteka oraz 7 filii bibliotecznych. Szacunkowo, każdego roku z biblioteki korzysta ok. 3000 czytelników. Księgozbiór wszystkich filii liczy ok. 33 tys. wolumenów.

Ważnym ośrodkiem dla gminy Sianów jest Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Sianów. Centrum Kultury to także nowoczesne kino i galeria Zorza oraz dziewięć świetlic wiejskich działających na terenie Gminy. W kinie Zorza odbywają się cyklicznie pokazy filmowe, gościnnie występują teatry muzyczne, dramatyczne, operetki. W Centrum Kultury odbywają się zajęcia pozalekcyjne. W zabawny i ciekawy sposób przybliżane są zagadnienia związane z różnymi dziedzinami sztuki: muzyką, literaturą, malarstwem, tańcem, kuchnią itp. Poprzez działania CK rozwijana jest wrażliwość dzieci

na otaczającą je przestrzeń, krajobraz, zabytki i architekturę. Osoby starsze aktywnie spędzają w nim wolny czas. Biblioteka wyposażona jest w nowoczesny sprzęt multimedialny taki jak czytelnia internetowa, stanowiska dla dzieci i dorosłych do odsłuchu e-booków, infokioski oraz stanowiska z iPadami.

Od wielu lat w mieście organizowane są Dni Ziemi Sianowskiej, Dożynki Gminne. Wprowadzono także nowe imprezy: Piknik Profilaktyczny „Masz Wybór”, Piknik Flagi, Koncert dla Wolontariuszy, Folk Film Festiwal, Sfera Kultury – koncerty w parku miejskim w Sianowie. W latach 2012 – 2014 odbywały się też plenerowe spotkania dla niepełnosprawnych mieszkańców Gminy: Powitanie lata, Grzybobranie (skierowana do beneficjentów Środowiskowego Domu Samopomocy w Sianowie).

7.4. Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej

W Sianowie funkcjonują trzy Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej: „Słoneczko”, „Kolmed” i „Medicus” (są to jedyne ZOZY w Gminie), ponadto pracuje 6 lekarzy rodzinnych, działają 2 indywidualne praktyki stomatologiczne i 6 prywatnych praktyk pielęgniarskich, laryngolog i ginekolog. Na terenie Gminy do 2013 r. były 3 apteki ogólnodostępne, od 2014 są 4 (wszystkie w mieście Sianów)²⁴. Pomoc specjalistyczna oraz szpital znajduje się w Koszalinie.

Na terenie Gminy działa Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS) w Sianowie, który realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz rządowych programów pomocy społecznej. MGOPS niesie pomoc osobom, które z różnych przyczyn znalazły się w trudnej sytuacji materialnej, bytowej lub rodzinnej i nie mogą z niej wyjść wykorzystując własne możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w godnych warunkach.

W Gminie działa też Środowiskowy Dom Samopomocy „Szansa”, zlokalizowany w Sianowie. Jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu, współpracującą z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sianowie, przeznaczoną dla 25 osób przewlekle psychicznie chorych lub niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i lekkim powyżej 18 roku życia. Dom ma charakter lokalny, obejmujący swymi świadczeniami mieszkańców Gminy i Miasta

²⁴ Na podstawie Planu Rozwoju Lokalnego Gminy... oraz Portretu Terytorialnego (GUS)

Sianów. Zapewnia wszechstronne wsparcie, rehabilitację, możliwość rozwijania indywidualnych zainteresowań poprzez prowadzenie różnorodnych zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, edukacyjnych i kulturalno-oświatowych²⁵.

Przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sianowie istnieje Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy. Został on stworzony z myślą i w trosce o ofiary przemocy domowej. W każdy wtorek w godzinach od 15:00 do 17:00 dyżur pełni psycholog i członek Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2014 r. z poradnictwa specjalistycznego (psychologa klinicznego) skorzystało 37 osób a członka Zespołu Interdyscyplinarnego 21 osób²⁶.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie został powołany 17 maja 2011 r. Zespół działa przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sianowie, a do jego głównych zadań należy²⁷:

1. Diagnozowanie przemocy w rodzinie.
2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym i na zewnątrz.
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2014 r. do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego przekazanych zostało 18 formularzy A Niebieska Karta, w tym: założonych przez Policję – 8, z Gimnazjum Gminnego – 1, z Ośrodków Pomocy Społecznej – 9. Inne podmioty związane z pomocą społeczną funkcjonujące na terenie Gminy Sianów:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych
- Sianowska Fundacja Jesteśmy Razem²⁸

Podsumowując, liczba i struktura placówek ochrony zdrowia i pomocy społecznej zabezpiecza podstawowe potrzeby mieszkańców. Usługi specjalistyczne dla mieszkańców Gminy są zabezpieczone na terenie miasta Koszalin.

²⁵ Środowiskowy Dom Samopomocy, www.mgops.sianow.pl

²⁶ Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sianowie za 2014 r. oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2015 r., str. 7

²⁷ Sprawozdanie..., op. cit., str. 8, 9

²⁸ sianowskafundacja.pl

7.5. Infrastruktura bezpieczeństwa publicznego

Do infrastruktury bezpieczeństwa publicznego, poza placówkami służby zdrowia, zalicza się posterunki policji czy posterunki straży pożarnej. Na terenie gminy Sianów zlokalizowane są następujące placówki:

- Posterunek Policji w Sianowie, ul. Łużycka 29, 76-004 Sianów,
- Ochotnicza Straż Pożarna (OSP) w Sianowie, ul. Piastów 1, 76-004 Sianów,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sierakowie Sławieńskim,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Iwięcinie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Osiekach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Siecieminiu
- Straż Miejska w Sianowie, ul. Łużycka 27, 76-004 Sianów,
- Stanowisko ds. zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i spraw obronnych (w ramach Urzędu Gminy i Miasta w Sianowie).

7.6. Organizacje pozarządowe

Na terenie Gminy i Miasta Sianów funkcjonuje ok. 50 organizacji pozarządowych prowadzących działalność w zakresie m.in.:

- rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych,
- ochrony zdrowia,
- nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu
- przeciwdziałania patologiom społecznym,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w Gminie w 2014 r. miała charakter finansowy oraz pozafinansowy²⁹. Finansowe formy współpracy polegały na zleceniu realizacji zadań publicznych poprzez powierzenie lub wspieranie ich realizacji, a także na wspólnej realizacji zadań na zasadach partnerstwa. Pozafinansowe formy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego polegały z kolei na:

²⁹ Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Gminy i miasta Sianów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3. ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2014 r., str. 2, 3

- konsultowaniu z podmiotami programu, odpowiednio do zakresu ich działania projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- udzielaniu informacji o istnieniu innych źródeł finansowania, zwłaszcza pochodzących z sektora prywatnego, funduszy celowych i prywatnych fundacji,
- udostępnianiu obiektów gminnych do realizacji zadań publicznych na preferencyjnych zasadach, w szczególności pomieszczeń na siedzibę dla organizacji pozarządowych,
- promowaniu działalności organizacji pozarządowych na stronach internetowych Gminy oraz w miesięczniku „Nasza Gmina”,
- pomocy w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych z organizacjami o podobnym charakterze,
- realizacji wspólnych projektów i inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej, szczególnie z zakresu kultury, sztuki, turystyki, sportu, rekreacji, przeciwdziałania uzależnieniom.

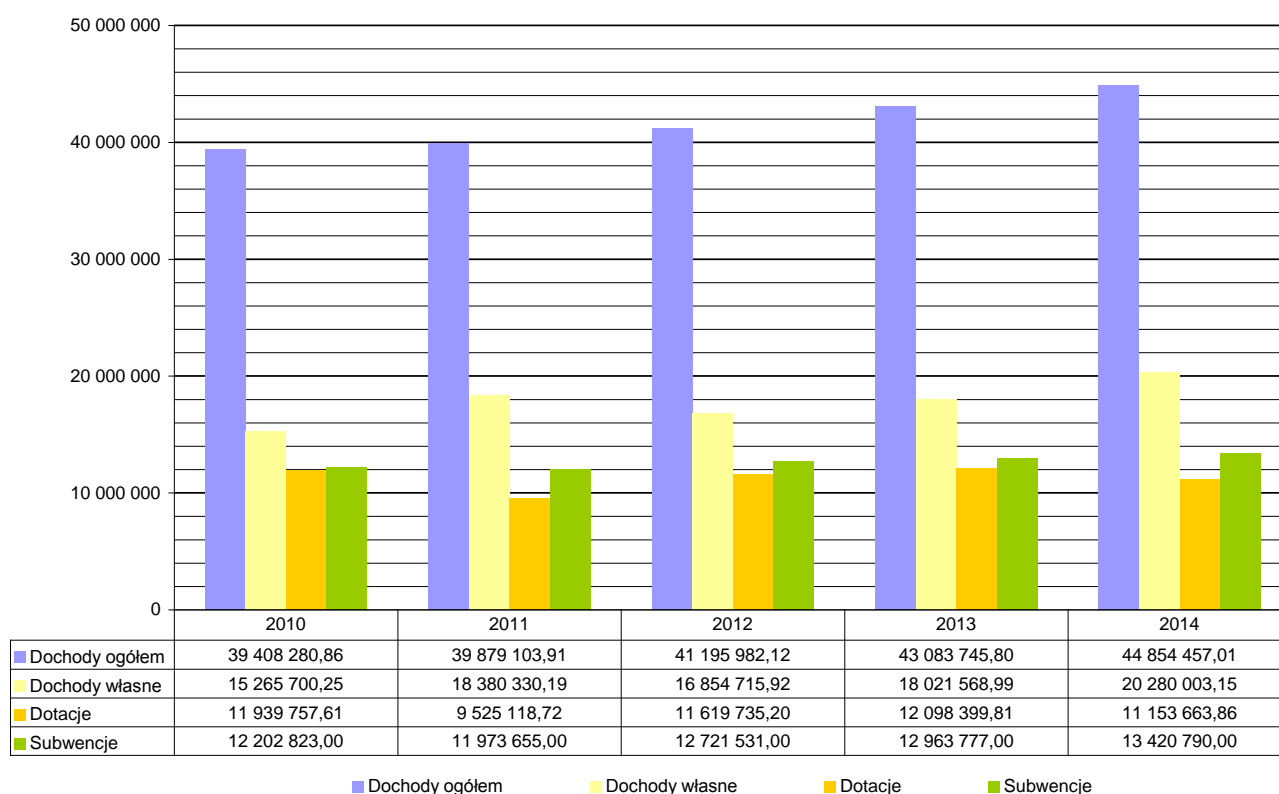
W sumie w 2014 r. przyznano organizacjom pozarządowym dotacje w otwartych konkursach ofert w wysokości 261 250,00 zł, z czego organizacje wykorzystały 259 152,53 zł. Z kolei poza otwartym konkursem ofert przyznano i wykorzystano kwotę 22 270,00 zł. W 2014 roku Gmina przekazała również dotację w wysokości 1 668 972,15 zł na szkoły podstawowe prowadzone przez stowarzyszenia, zgodnie z zawartymi umowami.

8. Budżet Gminy

8.1. Dochody i wydatki

Poniższy rysunek ilustruje rozkład dochodów Gminy i Miasta Sianów na przełomie ostatnich 5 lat. Struktura dochodowa miasta wykazuje cały czas tendencję wzrostową.

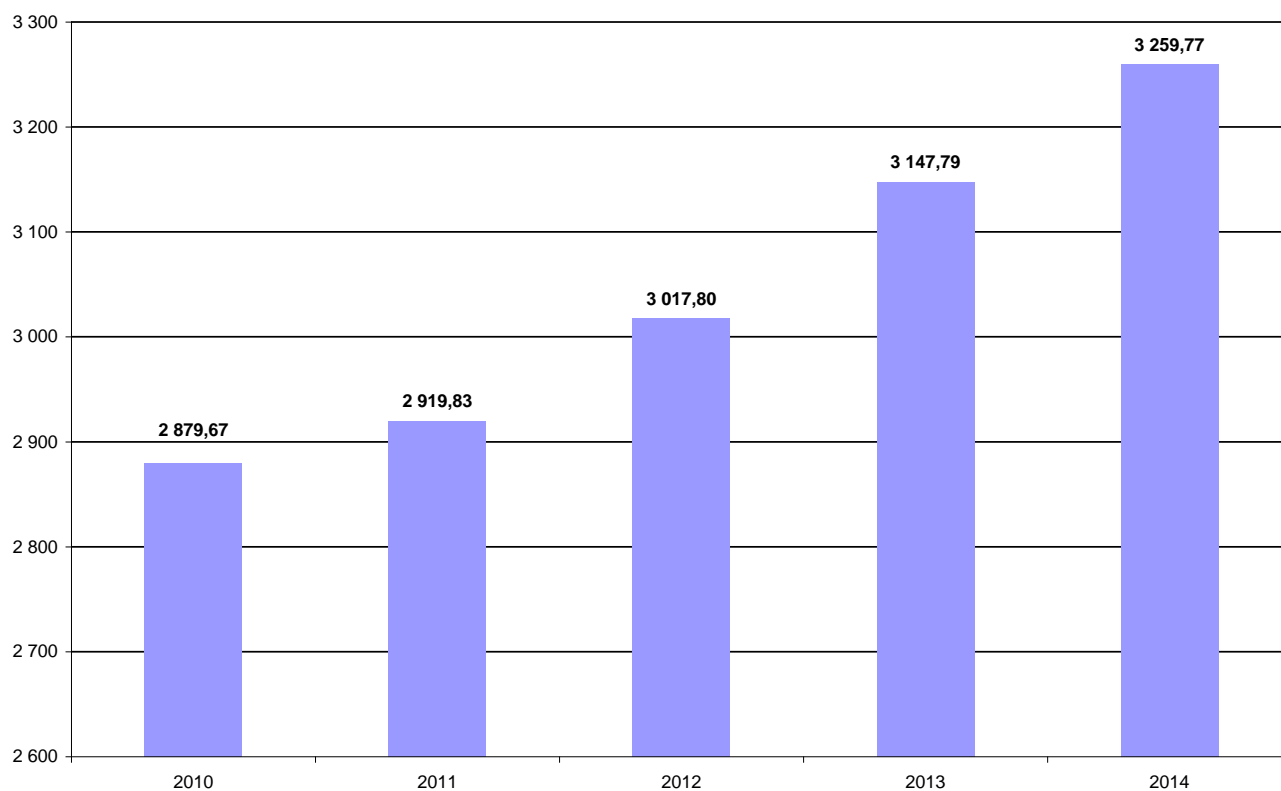
Rys. 7. Dochody Gminy i Miasta Sianów w latach 2010-2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Według danych GUS dochody Gminy i Miasta Sianów na 1 mieszkańca w 2014 roku osiągnęły poziom 3 259,77 zł. Porównując dochody gmin (w tym miasta na prawach powiatu) na 1 mieszkańca, gmina Sianów zajęła 83. miejsce w skali całego województwa (na 114 gmin). Pomimo niewysokiej pozycji, zauważalny jest stały stabilny wzrost dochodów w porównaniu do poprzednich lat, co wskazuje na to, że sytuacja w Gminie stale ulega poprawie. Poziom wskaźnika na przestrzeni ostatnich 5 lat przedstawia poniższy wykres.

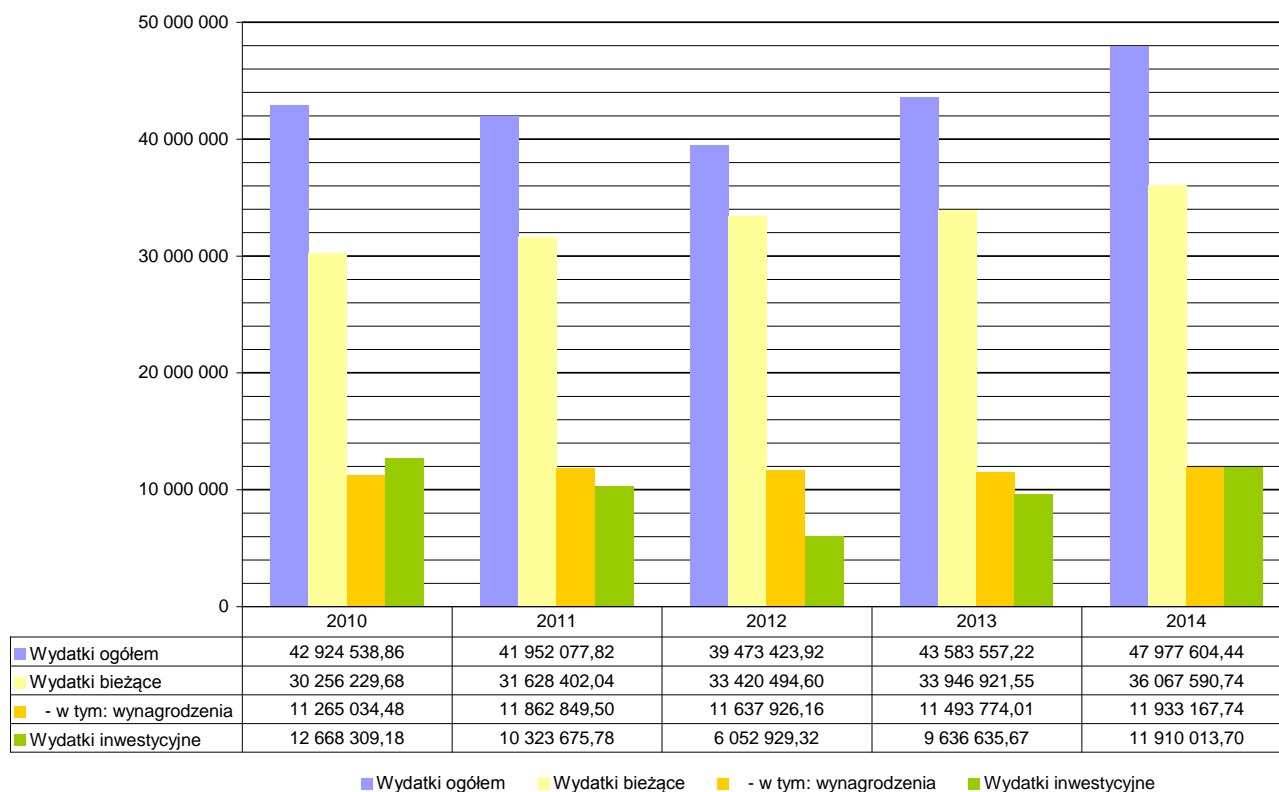
Rys. 8. Dochód ogółem Gminy i Miasta Sianów na 1 mieszkańca w latach 2010-2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Poniższy wykres przedstawia poziom wybranych wydatków budżetu Gminy i Miasta Sianów w ostatnich 5 latach. Wartość wydatków wskazuje wyraźną tendencję wzrostową. Zaznaczyć należy jednak, że pomimo stałego wzrostu wydatków ogółem, wielkość wynagrodzeń ulega niewielkim wahaniom i kształtuje się na zbliżonym stałym poziomie.

Rys. 9. Wydatki Gminy i Miasta Sianów w latach 2010-2014

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

8.2. Inwestycje

Wydatki inwestycyjne samorządu są istotną pozycją budżetową i stanowią ważną część wydatków każdej jednostki, która myśli poważnie o działaniach rozwojowych miasta, w szczególności gdy wydatki te są nakierowane głównie na rozwój infrastruktury. Dochody Gminy powinny być tak rozlokowane, aby po pokryciu wydatków bieżących, w pierwszej kolejności zostały zrealizowane działania rozwojowe o charakterze inwestycyjnym. Poniższa tabela przedstawia poziom inwestycji Gminy i Miasta Sianów w ostatnich 10-ciu latach.

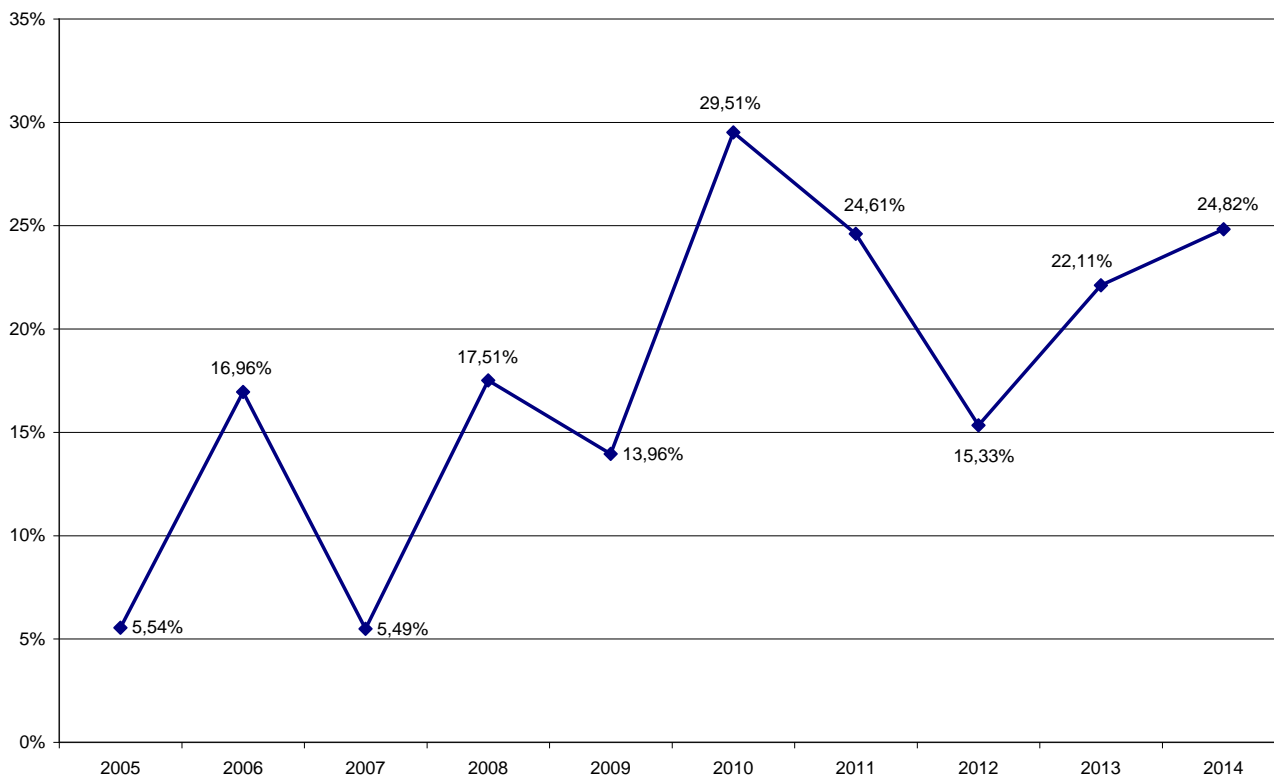
Tab. 19. Wydatki z budżetu i wydatki inwestycyjne Gminy i Miasta Sianów w latach 2005-2014

Rok	Wydatki ogółem	Wydatki inwestycyjne	Poziom inwestycji
2005	22 105 721,00	1 225 274,00	5,54%
2006	27 256 042,39	4 621 562,47	16,96%
2007	26 151 721,99	1 435 541,28	5,49%
2008	32 219 964,23	5 641 851,08	17,51%
2009	31 927 061,27	4 456 382,94	13,96%
2010	42 924 538,86	12 668 309,18	29,51%
2011	41 952 077,82	10 323 675,78	24,61%
2012	39 473 423,92	6 052 929,32	15,33%
2013	43 583 557,22	9 636 635,67	22,11%
2014	47 977 604,44	11 910 013,70	24,82%

Zródło: Główny Urząd Statystyczny

Gmina i Miasto Sianów według danych GUS w 2014 roku wydało na inwestycje blisko 12 milionów złotych co stanowiło 24,82% wszystkich wydatków. Wyraźnie da się zauważyć znaczący wzrost wysiłków inwestycyjnych Gminy w ostatnich 5 latach w porównaniu do lat wcześniejszych. Rekordowym rokiem pod tym względem był rok 2010, w którym aż 29,51% wydatków stanowiły wydatki inwestycyjne. Poniższy wykres przedstawia % rozkład wydatków inwestycyjnych w stosunku do wydatków ogółem budżetu Gminy i Miasta Sianów.

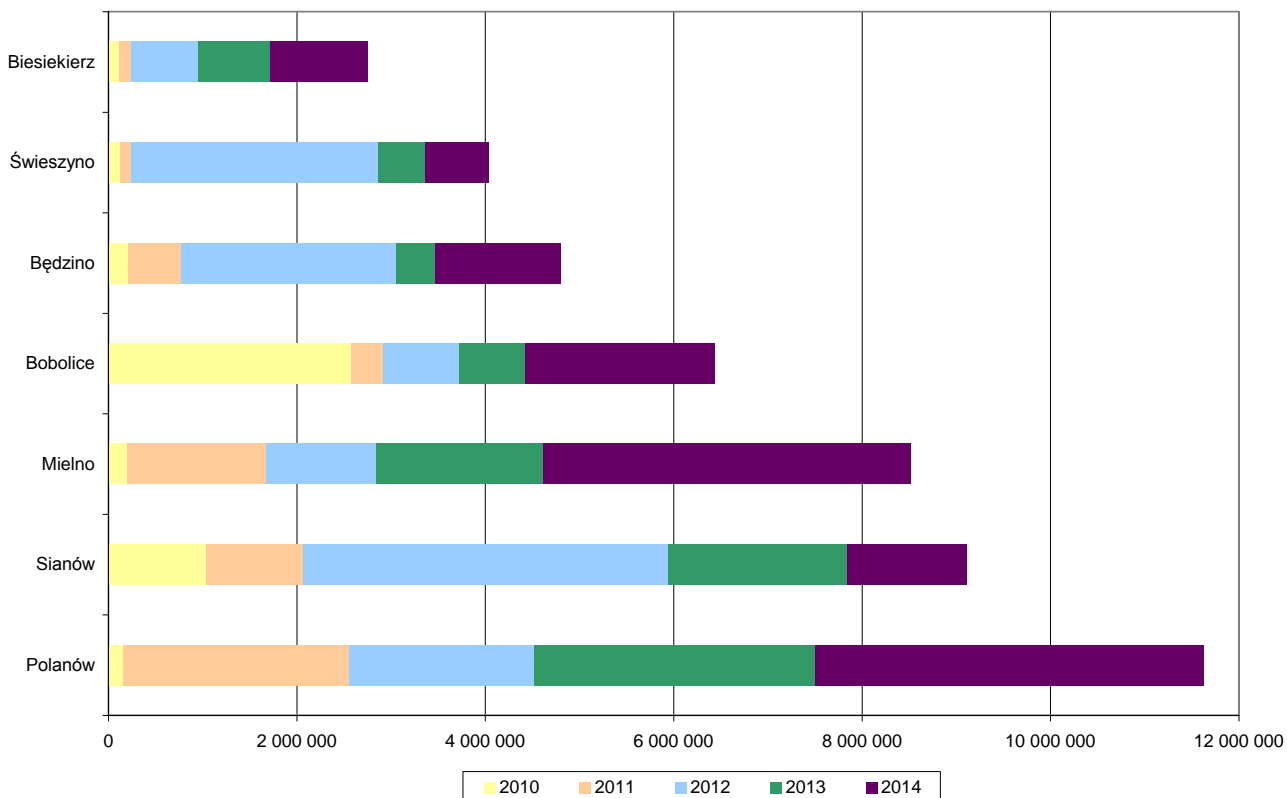
Rys. 10. Dynamika wydatków inwestycyjnych Gminy i Miasta Sianów w latach 2005-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Samorząd Sianowa wykazuje dużą aktywność w zakresie pozyskiwania środków unijnych w zakresie realizacji inwestycji infrastrukturalnych, jak również środków w ramach projektów „miękkich”. Poniższy wykres pokazuje wartość wpływów pozyskanych z dotacji unijnych w ostatnich pięciu latach w porównaniu do pozostałych gmin powiatu koszalińskiego.

Rys. 11. Wpływy Sianowa pozyskane z dotacji na tle pozostałych gmin powiatu koszalińskiego w latach 2010-2014

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina i Miasto Sianów jest drugą gminą w powiecie koszalińskim, która na przestrzeni ostatnich 5 lat pozyskała łącznie najwięcej środków z dotacji unijnych. Pomimo znaczącego wykorzystania środków unijnych, które często wymagają zabezpieczenia wkładu własnego, jaki gminy najczęściej pozyskują z kredytów, Gmina utrzymuje niski poziom zadłużenia. W 2010 roku wskaźnik ten wynosił 18,2%, podczas gdy w 2014 jest on niewiele wyższy i wynosi 25,7%.

9. Analiza SWOT

Podstawą do określenia wizji i misji oraz celów strategicznych w rozwoju Gminy Sianów jest analiza SWOT. Jest to jedna z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji w każdej organizacji, w tym również w jednostce samorządu terytorialnego. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, a poprzez to stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki. Ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju.

Wykonując analizę SWOT na podstawie części diagnostycznej niniejszej Strategii, scharakteryzowane zostaną mocne strony Gminy (ang. strenghts), jej słabe strony (ang. weaknesses), szanse przed którymi obecnie stoi (ang. opportunities), a także zagrożenia, które stanowią niebezpieczeństwo pogorszenia sytuacji (ang. threats).

MOCNE STRONY

- korzystne położenie przy drodze krajowej nr 6 relacji Gdańsk – Szczecin
- dostępność kolejowa Gdynia – Koszalin – Szczecin
- sąsiedztwo dużego ośrodka miejskiego – Koszalina
- korzystne położenie geograficzne
- bogate walory przyrodniczo – krajobrazowe
- duże kompleksy leśne (szczególnie w południowo-wschodniej części Gminy)
- dynamicznie rozwijająca się branża turystyczna
- graniczenie Gminy z Jeziorami Jamno i Bukowo - możliwość dalszego rozwoju turystyki w oparciu o sporty wodne
- korzystne warunki naturalne do rozwoju rolnictwa
- wzrastający stopień zwodociągowania i skanalizowania Gminy
- zorganizowany system zbiórki i wywozu odpadów stałych z terenu Gminy
- selektywna zbiórka odpadów komunalnych
- stosunkowo dobre wyposażenie w urządzenia infrastruktury społecznej
- zadowalający stan infrastruktury sportowej
- systematycznie modernizowany system oświetlenia ulic
- wolne obszary pod budownictwo jednorodzinne
- dobra dostępność do szkolnictwa wyższego dzięki bliskości m. Koszalina
- spadający wskaźnik bezrobocia

- dobrze zorganizowane szkolnictwo
- imprezy o charakterze regionalnym – Dni Ziemi Sianowskiej, Plenery Osieckie, Festiwal Filmów Wiejskich
- funkcjonujące organizacje pozarządowe
- sprawne zarządzanie Gminą
- zrównoważony budżet Gminy
- lokalni liderzy

SŁABE STRONY

- przebieg drogi krajowej nr 6 przez centrum miasta - utrudnienie i uciążliwość dla mieszkańców
- niezadowalający stan infrastruktury drogowej
- zła organizacja transportu drogowego, w tym niezadowalający stan komunikacji autobusowej (PKS, prywatne przewozy)
- brak chodników i poboczy szczególnie na obszarach wiejskich
- zmniejszający się przyrost naturalny
- wzrost liczy ludności w wieku poprodukcyjnym
- zły stan techniczny gminnych lokali mieszkaniowych
- mała liczba mieszkań w przeliczeniu na mieszkańca
- niezadowalający stan infrastruktury wodociągowej
- mała liczba skanalizowanych miejscowości w Gminie
- niskie kwalifikacje rolników
- zbyt mało form aktywizacji mieszkańców
- nierównomierny rozwój poszczególnych miejscowości w Gminie

SZANSE

- budowa obwodnicy Sianowa
- rozwój budownictwa mieszkaniowego w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego
- migracja ludności z miasta na tereny wiejskie
- napływ kapitału inwestycyjnego
- wykorzystanie funduszy unijnych na rozwój sfery społecznej

- pozyskanie środków na poprawę gospodarki wodnej
- rozwój rolnictwa specjalistycznego
- korzystne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego
- wykorzystanie możliwości rozwoju turystyki i rekreacji opartych na dziedzictwie kulturowym i warunkach naturalnych
- możliwość dalszego rozwoju turystyki w oparciu o sporty wodne
- opracowanie i wdrożenie gminnego programu promującego tworzenie nowych miejsc pracy oraz rozwój przedsiębiorczości
- ścisła współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy
- współpraca z sąsiednimi gminami
- wzrost aktywności mieszkańców

ZAGROŻENIA

- wzrastające natężenie ruchu pojazdów
- pogarszający się stan infrastruktury drogowej
- kryzys gospodarczy, który w dalszym ciągu może mieć wpływ na sytuację lokalnych przedsiębiorców
- zbyt częsta zmiana przepisów prawa

Podsumowanie

Mocne strony:

Zdecydowaną mocną stroną gminy Sianów jest korzystne położenie komunikacyjne (drogowe i kolejowe) oraz położenie blisko miasta Koszalin. Dużym atutem są także walory przyrodniczo-krajobrazowe, a także imprezy o charakterze regionalnym, co w sumie stanowi dobrą bazę do rozwoju turystyki. Gminę wyróżnia dodatkowo dobry stan infrastruktury społecznej i sportowej, a także sprawne zarządzanie jednostką oraz zrównoważony budżet.

Słabe strony:

Słabą stroną Gminy jest sytuacja demograficzna, tj. zmniejszający się przyrost naturalny oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Niezadowalający jest także stan infrastruktury drogowej (w tym brak wystarczającej ilości chodników) oraz komunikacji autobusowej. Gmina posiada również zły stan infrastruktury wodociągowej i niewystarczający stopień skanalizowania.

Szanse:

Do szans zaliczyć można możliwości pozyskania w najbliższych latach środków europejskich na rozwój sfery społecznej i infrastrukturalnej w Gminie. Istnieje też spory potencjał drzemący w rolnictwie, który ukierunkować można na rozwój rolnictwa ekologicznego i specjalistycznego. Migracje ludności z Koszalina na obszar Gminy oraz wzrost aktywności mieszkańców może sprzyjać budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, odpowiedzialnego za sprawy lokalne.

Zagrożenia:

Spośród zagrożeń, które mogą w sposób negatywny oddziaływać na efektywny rozwój gminy Sianów wyodrębnić należy wzrastające natężenie pojazdów, co w przyszłości może doprowadzić do zakorkowania Gminy. Większe natężenie pojazdów wpływa także na pogarszający się stan infrastruktury drogowej. Drugą istotną kwestią jest brak możliwości konsekwentnego realizowania podjętych zadań z powodu częstej zmiany przepisów prawa krajowego.

Mając świadomość jakie są poszczególne mocne i słabe strony Gminy oraz szanse i zagrożenia przed którymi stoi, należy podjąć odpowiedni wysiłek aby wzmacniać istniejące silne strony, skutecznie wykorzystywać szanse, likwidować słabe strony oraz eliminować zagrożenia. Można dodatkowo wykorzystywać słabe strony tak, aby uczynić z nich atuty.

10. Wizja i misja

MISJA

Misja Gminy i Miasta Sianów określa generalny kierunek jej rozwoju. Misja wskazuje wiodące płaszczyzny aktywności Gminy, które stanowią jej bazę do funkcjonowania. Misja to deklaracja intencji przyszłych kierunków rozwoju samorządu. Definiuje przyszłościowy obraz Gminy i Miasta Sianów oraz informuje o wspólnych wartościach i przekonaniach leżących u podstaw planowanych działań. Misja stanowi również wartość informacyjną dla mieszkańców, podmiotów gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz otoczenia samorządu.

MISJĄ GMINY I MIASTA SIANÓW JEST WYKREOWANIE PRĘŻNEGO OŚRODKA SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO ZAPEWNIĄCEGO MIESZKAŃCOM ODPOWIEDNIE WARUNKI ŻYCIA, ROZWOJU I AKTYWNOŚCI, POZOSTAJĄC MIEJSCEM ATRAKCYJNYM DLA TURYSTÓW I OTWARTYM NA INWESTORÓW.

WIZJA

Wizja to obraz przyszłości, którą Gmina i Miasto Sianów chce wykreować. Stanowi koncepcję przyszłości i aspirację samorządu:

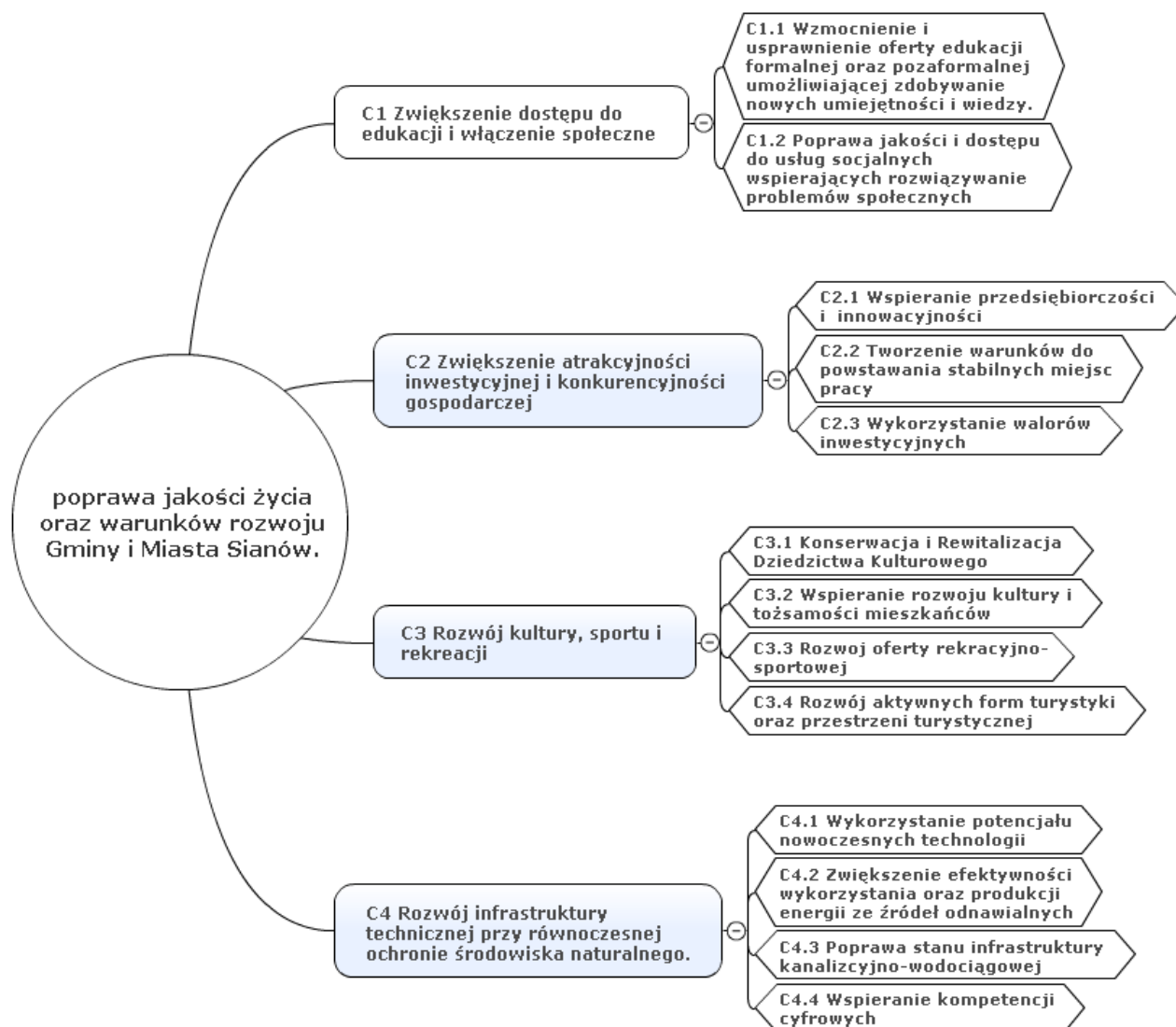
GMINA I MIASTO SIANÓW - TO PRZYJAZNE MIEJSCE O ESTETYCZNEJ I ZADBANEJ PRZESTRZENI SŁUŻĄCEJ MIESZKAŃCOM I TURYSTOM. ROZWINIĘTY RYNEK PRACY ZAGWARANTOWANY JEST PRZEZ LOKALNYCH I NAPŁYWAJĄCYCH INWESTORÓW, KTÓRZY POZOSTAJĄC W HARMONII Z CENNYM PRZYRODNICZO OBSZAREM, PROWADZĄ NIEUCIĄŻLIWĄ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ. WYSOKI POZIOM EDUKACJI ORAZ GŁĘBOKO ZAKORZENIONE POCZUCIE TOŻSAMOŚCI LOKALNEJ BUDUJĄ BARDZO AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA, KTÓRA JEST OTWARTA NA WYZWANIA NOWOCZESNEGO ŚWIATA.

11. Cele

Cel główny gminy Sianów to poprawa jakości życia oraz warunków rozwoju Gminy i Miasta Sianów. Cel główny można podzielić na cztery cele strategiczne, które służyły będą osiągnięciu celu głównego:

- C1. Zwiększenie dostępu do edukacji i włączenie społeczne
- C2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i konkurencyjności gospodarczej
- C3. Rozwój kultury, sportu i rekreacji
- C4. Rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie środowiska naturalnego

Rys. 12. Cele Gminy i Miasta Sianów

Źródło: opracowanie własne

W ramach poszczególnych celów strategicznych można wskazać również cele szczegółowe, które przedstawia powyższy rysunek.

W ramach poszczególnych celów strategicznych możemy wyróżnić również kierunki działań:

C1. Zwiększenie dostępu do edukacji i włączenie społeczne

- Doskonalenie kompetencji kluczowych uczniów w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, języków obcych, nauk matematyczno-przyrodniczych, kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej oraz rozwój systemu indywidualnej pracy z uczniami, prowadzące do wzmocnienia ich zdolności do przyszłego zatrudnienia.
- Lepsze kwalifikacje i umiejętności uczniów.
- Zwiększenie zatrudnienia wśród osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.
- Wzrost zatrudnienia oraz powrót na rynek pracy osób, którym utrudnia to sytuacja rodzinna wynikająca z opieki nad dziećmi do lat 3.
- Wdrożenie programów profilaktycznych skoncentrowanych na chorobach negatywnie wpływających na rynek pracy, dedykowanych osobom w wieku aktywności zawodowej.
- Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym zwiększająca ich zatrudnienie.
- Wzrost poziomu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej.
- Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.
- Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych dla osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.
- Wzrost kompetencji osób dorosłych, w szczególności osób o niskich kwalifikacjach i osób starszych w zakresie znajomości technologii informacyjno-komunikacyjnych i języków obcych.
- Zwiększona dostępność usług społecznych.
- Zmniejszone zagrożenie wykluczeniem społecznym ludności zamieszkującej obszary zdegradowane i peryferyjne.
- Lepsze kwalifikacje i umiejętności uczniów.

C2. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i konkurencyjności gospodarczej

- Lepsze warunki do rozwoju MŚP poprzez zwiększenie atrakcyjności i dostępności stref inwestycyjnych.
- Lepsze warunki do rozwoju MŚP poprzez zwiększenie atrakcyjności i dostępności stref inwestycyjnych na terenie KKBOF.
- Stworzenie lepszych warunków dla rozwoju MŚP dzięki budowaniu potencjału eksportowego przedsiębiorstw, a także kreowaniu współpracy gospodarczej.
- Zwiększenie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw poprzez ułatwienie im dostępu do specjalistycznych usług Instytucji Otoczenia Biznesu
- Lepsze warunki do inicjowania i rozwoju MŚP poprzez zapewnienie szerokiego wachlarza usług wsparcia firm w początkowej fazie rozwoju.
- Rozwój lokalnego rynku pracy opartego o endogeniczny potencjał.
- Wzrost liczby przedsiębiorstw z sektora mikro, małych i średnich, które zrealizowały cel rozwojowy.
- Wzrost zdolności przystosowania się przedsiębiorstw do zmian oraz zniwelowanie ryzyka bezrobocia pracowników przedsiębiorstw przechodzących procesy adaptacyjne.
- Zwiększenie liczby nowoutworzonych przedsiębiorstw oraz utworzonych miejsc pracy w tych przedsiębiorstwach.

C3. Rozwój kultury, sportu i rekreacji

- Zwiększona atrakcyjność zasobów kultury regionu.
- Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich
- Zwiększona atrakcyjność zasobów kultury regionu.

C4. Rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie środowiska naturalnego

- Zwiększona dostępność do e-usług publicznych.
- Zwiększona dostępność drogowa do regionalnych ośrodków wzrostu i obszarów wykluczonych.
- Ograniczenie spadku liczby osób podróżujących komunikacją zbiorową.
- Zmniejszona energochłonność budynków mieszkaniowych (wielorodzinnych) i publicznych.

- Zwiększona produkcja energii z odnawialnych źródeł energii.
- Zwiększony udział energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji.
- Zwiększona liczba ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z wymogami unijnymi.
- Skuteczny system zapobiegania zagrożeniom wynikającym ze zmian klimatu.
- Zmniejszona ilość odpadów deponowanych na składowiskach.
- Wzmocnione mechanizmy ochrony przyrody.
- Zwiększony zasób informacji o stanie środowiska przyrodniczego.

12. Zakończenie

Unikalną przewagę gminy Sianów budować należy realizując te cele, które kreśląc wizję otwartej, atrakcyjnej, konsekwentnie podnoszącej jakość życia przestrzeni, umożliwią także działalność kreatywnym przedsiębiorcom, dbającym o unikatowe cechy środowiska naturalnego, działającym w zgodzie z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu.

Nakreślony umownie datami granicznymi okres lat 2015-2020 to także wyzwanie do budowania kapitału społecznego o coraz silniej deklarowanej potrzebie integracji oraz wzmocnienia lokalnej tożsamości. Jego gwarantem musi być stale ponawiana zachęta do partycypacji, bazująca na rzetelnej informacji i nieprzerwanie trwającym dialogu.

Zakładając konsekwentną realizację celów zapisanych w niniejszej Strategii, w ciągu następnych lat można spodziewać się zwiększenia konkurencyjności gminy Sianów, a w dalszej perspektywie wzmocnienie Jej strategicznej pozycji.

Niniejsze Opracowanie jest też podstawowym dokumentem wymaganym przy ubieganiu się o środki pomocowe z Unii Europejskiej w ramach jej programów, m.in. na tzw. politykę regionalną. Zgodnie z zasadą programowania, tylko te inwestycje będą mogły ubiegać się o wsparcie, których zasadność i potrzeba została potwierdzona umiejscowieniem w logicznym układzie strategii rozwoju gminy.